PERŞEMBE
15 KÂNUNUEVVEL 1932
7 inci sene No. 2460
NUSHASI 5 KURUŞTUR

Milliyet

Sahip ve Başmuharriri
Siirt Meb'usu MAHMUT
Umumî Neşriyat ve Yazı Müdürü
ETEM İZZET

20 Gündenberi Devam Eden Müzakerelerden Sonra Fırkada Mühim Kararlar Verildi

ANKARA, 14 (A.A.) — C. H. Fırkası Grup idare heyeti riyasetinden tebliğ olunmuştur:

C. H. Fırkası Grupu bugün yani 14-12-932 Afyon meb'usu Ali Beyin riyasetinde toplandı. Son müzakerat esnasında fırkaya verilen takrirleri intaç etti. B. M. Meclisinin yaz tatilinden istifade ederek intihap daireleri ni ve memleketin muhtelif yerlerini gezmeğe ve memleket işlerini yerinde dinlemeğe ve anlamaya fırsat bulan Fırka meb'uslarının M. Meclisin açılmasını müteakip hükûmetle bir arada ve karşılıklı bir müzakere açmaları muvafık görülmüştü. Hükûmetle beraber yirmi günden beri devam eden müzakerelerle tarihî vazife ve mes'uliyetini bilen bir fırka ve hükûmet sınıfıyle devlet idaresinin bütün işlerine temas edildi. Fırka, devlet idaresinin muhtelif şubelerine ait işlerinde büyük bir salâbet ve emniyetle ve memleketin menfaatlerine muvafık bir surette çalışmakta olduğu neticesine vardı. Muhtelif işlere müteallik takrirler şu su

(Devamı 5 inci sahifede)

Borçlar işi ve Fransız buhranı

Bugün Amerikaya Avrupa devletleri tarafından yapılacak olan tediyatın vadesi gelmiştir. Amerikada Cümhur Reisi intihabı bittiği gündenberi, dünya efkârını meşgul eden bu mesele, Fransada bir kabine buhranına sebep olmuştur. Amerika ile Avrupa devletleri arasındaki ihtilâfın mahiyeti malûmdur: İngiltere, Fransa ve İtalya, Amerikaya olan borçlarını, Almanyadan alacakları olan tamirat borcuna bağlamışlardır. Binaenaleyh geçen yaz Lausanne konferansında Almanyadan tamirat bedeli almamağa karar verdikleri için Amerikaya olan borçlarını da tediye etmek istemiyorlar.

Ancak İtalya, 15 kânunuevvel taksitini tediye etmeği kabul etmişti. İngiltere de Amerika ile bir ay devam eden bir müzakereden sonra nihayet 15 kânunuevvel taksitini tediyeyi kabul etmiştir. Fransaya gelince; Başvekil Herriot, İngiliz ve İtalyanlardan ayrılmak istemediğinden, bazı şartlar altında tediye edeceğini söylemişti. Herriot'nun şartları şunlardı: 1 — Borçlar meselesinin derhal tetkikine başlanmalıdır. 2 — Fransa tarafından tediye edilecek olan 15 kânunuevvel taksiti, bilâhara varılacak bir itilâfta Fransa lehine mahsup edilecektir. 3 — Fransa bundan böyle ancak Almanyadan aldığı tamirat bedeli nisbetinde Amerikaya tediyatta bulunacaktır.

Bu şartların hülâsası şu idi ki Fransa, 15 kânunuevvel taksitini tediye etmekle beraber, bundan sonraki tediyatı tamirat bedeline bağlıyordu. Fransız parlamentosundaki ekseriyet Herriot'nun bu fikrine iştirak etmedi. Hararetli bir müzakereden sonra, Herriot'nun kendi fırkasından olan sosyalist radikallerin de bir kısmı hükûmet aleyhinde rey verdiler. Herriot ekalliyette kalınca istifa etti. Binaenaleyh ortada bir Fransız hükûmeti olmadığına göre, Fransanın borçlarını tediye edecek bir merci de yok demektir. İngiltere ve İtalya bugün borçlarını tediye edecekler. Fransanın 19 milyon dolar borcu tediye edilmemiş kalacak.

Fransa için bunun siyasî neticeleri ehemmiyetli olmalıdır. Bir defa Fransa Amerika nazarında borçlarını tediye etmemiş bir devlet vaziyetine düşecektir. Sonra İngiltere ve İtalya ile borçlar meselesinde beraber yürümediğinden, Lausanne tamirat itilâfından sonra bu devletlerle Fransa arasındaki "anlaşma" hükümsüz kalıyor. Yani Fransız parlamentosunun bu kararı Fransayı siyasî yanlızlığa mahkûm ediyor.

Bu borçlar meselesinde biz ne alacaklı, ne de verecekliyiz. Binaenaleyh büyük devletler arasında ki bu ihtilâfın safhalarını uzaktan seyrettik. Bütün ihtilâf, tamirat borcunun ne dereceye kadar beynelmilel borçlara bağlanabileceği meselesidir. Amerika borçların mahiyeti ayrıdır diyor. Avrupa devletleri bunlar biribirine bağlıdır, diyorlar. Bu ihtilâf yeni değildir. Daha doğrusu Amerika ile Avrupa devletleri arasında bu nokta etrafındaki görüş farklarının yeni bir tezahürüdür. Bunlar arasındaki münasebetleri anlamak için harbi umuminin içlerine kadar geri gitmek lâzımdır.

Malûmdur ki harbi umumî içinde Wilson, meşhur 14 maddelik proğramile Amerikanın sulh şartlarını hülâsa etmişti. İtilâf devletleri tarafından da kabul edilen bu şartlara göre, galipler mağlûplardan tazminat namı altında para almayacakları gibi, mağlûpların arazisini de ilhak etmiyeceklerdi. Yani ilhaksız, tazminatsız bir sulh...

Halbuki Versailles muahedesin de itilâf devletleri, Amerikanın yardımından müstağni kaldıktan sonra bu hükümlere riayet etmediler. Tamirat perdesi altında Almanya ve mağlûp devletlerden tamirat borcu aldıkları gibi, mağlûplardan her birinin geniş arazilerini ilhak ettiler. Wilson çırpındı. Fakat artık ip ucunu elinden kaçırmıştı. Lloyd George'ların, Clemenceau'ların elinde bir oyuncak oldu.. Amerikada bu Versailles sulhü büyük bir sukutu hayale sebep oldu. Amerikalılar, bir takım diplomatların entrikalarına kapıldıklarına zahip oldular. Ve bu sukutu hayalin neticesidir ki, Versailles muahedesi Amerika âyanı tarafından reddedildi. Amerika Milletler Cemiyetine girmedi ve kendi kabuğuna cekilerek Avrupa işlerine karşı lâkayt kaldı.

Amerika tamirat bedeli namı altında Almanyadan para almadığı gibi, itilâf devletlerinin bu namda para almalarını tasvip etmemişti. Şimdi ne oluyor? Bu devletler, on üç sene Almanyadan tamirat bedeli aldıktan sonra, Amerikanın Versailles'dan beri tasvip etmediği bu alacağı, Amerikaya olan vereceklerile mahsup etmek istiyorlar.

Yukarıda söylediğimiz gibi, biz, bu işte bitaraf sevirci vaziyetinde-

seneden beri borçların ve tamiratın geçirdiği safhaları hatırlamağa mâni değildi.

Ahmet SUKRÜ

İranla imzaladığımız son muahedeler

Ankarada imzalanan dostluk ve emniyet muahedeleri

Metinleri bugün neşrediyoruz

Muahedeyi imzalayan Türkiye ve İran Hariciye Nazırları: Tevfik Rüştü Bey, Fürugi Han

ANKARA, 14. A. A. — Hükûmetimizle İran devleti arasında 5 ikinci teşrin 1932 tarihinde Ankarada akit ve imza edilen dostluk muahedenamesile emniyet, bitaraflık ve iktisadî emek beraberliği muahedenamesi berveçhi âtidir:

Bir taraftan
Türkiye Cümhuriyeti,
Diğer taraftan
İran devleti

Aralarında teyemmünen mevcut olan öz dostluk başlarını kuvvetlendirmek ve siyasî ve iktisadî münasebetlerinin inkişaf şartlarını tayin etmek lüzumunu göz önünde tutarak 22 nisan 1926-1 Ordibihişt 1305 — tarihli dostluk ve emniyet muahedenamelerini yenilemeği kararlaştırmışlar ve bu hususta murahhasları olmak üzere:

Türkiye Reisicümhuru Hazretleri : Hariciye Vekili ve İzmir Meb'usu Doktör Tevfik Rüştü Beyefendiyi,
Alâhazereti Humayun İran Şahınşahı:
Hariciye veziri Cenabi Eşref

(Devamı 5 inci sahifede)

Ne yapacaklarını düşünüp taşınmıya başlıyan dirhemciler, dükkânlarının önünde..

Yeni ölçülerle nasıl alış veriş edeceğiz?

Esnaf yeni gram ve litreleri nereden bulacağını bilemiyor

Belediyede yeni kanunun bir sene tehir edilmesi muhtemel görünüyor

Yeni ölçüler kanunu 1 kânunusaniden itibaren meriyete giriyor. Piyasa ile alâkadar bulunanların bugünlerde umumiyetle yeni ölçülere ait hesabat ve tatbikat ile meşgul oldukları görülmektedir. Muhtelif Esnaf cemiyetleri, kendi mensupları için dirhem - gram, gram-santilitre farklarını gösteren tablolar ihzar ve tabettirmişlerdir. Bakkalardan bir çoğu şimdiden bu tabloları duvarlara asmışlardır. Bu tablolarda meselâ 100 dirhemin kaç gram olduğu ve okkası 50 kuruş olan herhangi bir malın kilosu kaç kuruş ettiği gösterilmektedir. Bazı ticarethanelerde şimdiden yeni ölçülere göre alış veriş yapılmağa başlamıştır. Tetbikatta, bir çok maddelerin alış verişi - şehrimizde - esasen kilo üzerinden yapılmakta olduğundan okkanın kiloya tahvilinden pek o kadar yabancılık çekilmeyecektir. Kilo yerine mayiatta litre esa

(Devamı 5 inci sahifede)

Fransız Kabinesi Düştü

Taksitin tediye günü de bugündür

Fransız kabinesi ansızın sukut etti. Sebebi borçlar meselesindeki noktai nazarını parlamentonun kabul etmemesidir. M. Herriot bir takım şartlarla tediyeyi kabul etmişti. Meclis bunu reddetmiştir. Bugün tediye günüdür. Binaenaleyh son gün gelip dayandığı halde borçları tediye için ortada bir Fransız hükûmeti yoktur. Bu hususta dün aldığımız tel grafiar ikinci sahifemizdedir.

Şeker İthali

Gümrüklerdeki şekerler

İktısat Vekâletinin mühim kararları

ANKARA, 14 (A. A.) — İktısat Vekâletinden tebliğ edilmiştir:

1 — 2054 numaralı kanunun hükûmete verdiği salâhiyete müsteniden şekerin bir elden memlekete ithal ve idaresi hükûmetçe kararlaştırılmıştır. Türkiye gümrüklerine gelmiş veya 15 birinci kânun tarihinde yolda bulunmuş olan şekerlerin muamelelerinin tasfiyesi maksadı ve mukabillerinde muamele vergisine matrah olan kıymetten yalnız gümrük resmi tenzil edildikten sonraki kıymetleri kadar Türk malı ihracı ve satılması ve yazılı hükümlere uygun bulunması şartları ile bu şekerlerin memlekete ithallerine müsaade edilmesi tekarrür etmiştir. Şekerin memlekette bir elden ithal ve idaresi tarzı ve bu husus için teklif talebi ayrıca ilân olunacaktır. .

2 — Alâkadarların Birinci kânunun 31 inci günü akşamına kadar İktısat Vekâletine veya 13 bin 344 numaralı kararnamenin üçüncü maddesinin tatbikine dair

(Devamı 5 inci sahifede)

İrtişa Cürümleri

İhtısas mahkemelerine mi verilecek?

İhtısas mahkemelerinin faaliyeti neticesi olarak memlekette az zamanda kaçakçılığın ehemmiyetli nisbette önü alınmış ve ahiren Adliye Vekili Bey de bunu söylemiştir. Tereşşüh eden bazı rivayetlere göre, 1609 No. lı kanun mucibince cümhuriyet müddeiumumîliklerince re'sen vaz'ıyet edilmekte bulunan irtişa ve irtikâp ceraimi suçlularına ait kanunî takibatın da adlî ihtisas mahkemelerince yapılması düşünülmektedir. Bu suretle irtikâp ve irtişa cürümleri, daha ziyade sür'atle rüyet ve intaç edilebilecektir. Bu hususta yeni bir lâyiha hazırlanacağı söylenmektedir.

İrtişa meselesi Mecliste

Bugün görüşülecek. Mazbatada ne esaslar var?

ANKARA, 14 — İrtişa tahkikatı hakkındaki muhtelit encümen mazbatasının meclise verildiğini bildirmiştim. Bugün müzakere edilecek olan bu mazbatanın esasları şunlardır:

1 — Barut inhisarının ihalesi

Trabzon meb'usu Hasan B.

meselesinde Baban zadeye ihale edilecekken alenî münakasa ile

(Devamı 5 inci sahifede)

Siyasî Müsteşarlık

Riyaseticümhur kâtibi Hikmet B.in getirileceği söyleniyor

Riyaseticümhur Umumî kâtibi Hikmet Bey

ANKARA, 14 (Telefonla) — Siyasî müsteşarlık ihdası fikri gittikçe kuvvetleniyor. Bir habere göre, Riyaseticümhur umumî kâtibi Hikmet Bey, münhal olan Çanakkale meb'usluğuna namzet gösterilerek, intihabını müteakip Hariciye vekâleti siyasî müşavirliğine tayin edilecektir. Bu takdirde Hariciye idarî müsteşarlığına Mübadele komisyonu Türk heyeti murahhasası reisi Şevki Beyin getirileceği söyleniyor.

Karadenizden Akdenize

Bugün ilk tren Samsundan Mersine gidecek

ANKARA, 14 (Milliyet) — Samsuna ilk tren yarın on biri çeyrek geçe kalkacaktır. Bu münasebetle lokomotif süslenecek, katar üzerine: "ilk doğru trenle Ankaradan Samsuna selâm" yazılacaktır.

Gene yarın Samsundan kalkacak diğer bir tren Mersine gidecektir. Katar üzerine: "Karadenizden Akdenize selâm" yazılacaktır. Yollarda trenler selâmlanacaktır.

İran petrol kuyularının umumî manzarası

İngiltere hükûmetinin çandamarları: İran petrolleri

İran bu sabah cevabını gönderdi

Hâdise çok ciddî ve nazik şeklini muhafaza ediyor

İran hükûmetile İngiltere arasında "İngiltere-İran" petrol şirketinin imtiyazının ilgası üzerine taaddüs eden ihtilâf çok ciddî bir şekil almıştır. İngiliz kûmeti İran hükûmetine bir nota tevdi etmiş ve bu notaya İraniler tarafından verilen cevap İngilizleri tatmin etmediği için bir haftalık mühletli ikinci bir nota tevdi etmişlerdir. İngiliz hükûmeti bu ikinci notada, bir hafta

Bu nakil boruları İran'ın şimalinden tâ cenup sahiline kadar uzanmakta ve zengin petrol kuyularının kıymetli mayiini İngiliz donanmasına akıtmaktadır.

(Devamı 5 inci sahifede)

Iktısat Vekilinin mühim bir nutku

ANKARA, 14 (A.A.) — İktısat Vekili Mahmut Celâl Bey İktısat ve Tasarruf Haftası münasebetiyle bugün radyoda atideki hitabeyi irat etmiştir:

Aziz Vatandaşlarım:

Tasarruf Haftası başlamış bulunuyor. Memleketimiz için bu çok faydalı haftayı vücude getiren Millî Tasarruf ve İktısat Cemiyetine huzurunuzda teşekkür etmeliyim. Çünkü bütün vatandaşlarıma duyduğumu düşündükleri-

(Devamı 5 inci sahifede)

Seyahat notları

SİNEK

Bir sinek bir kartalı tutup ta gere vurmuş
Yunus Emre

Sineklerden nasıl kurtulmalı! Ne memleket, ne iklim değiştirmek, ne de her tarafı cilâlı ceviz tahtalarla parıl parıl yanan Avrupa ekspresile seyahat etmek bunun için kâfi değil!

Öğle yemeğinden sonra sinirlerim uyuştu, ufak bir uyku kestirmek ümidile kompartımanımda uzandım. Havada vızıltıdan murabbalar, müsellesler, daireler, halezonlar çizen on on beş sinekten birisi beni gözüne kestirdi; süzülüp dudağımın bir kenarına kondu ve bir kurşun ağırlığile etime yapıştı. Herkes gibi sineklerin ahlâkını az çok bilirim, onlarla zıt gitmeğe gelmez. Bana musallat olanın teslimiyetimi görüp nihayet defolacağını umarak kımıldanmadım ve müthiş bir sabırla uzaklaşmasını bekledim. Ne gezer! Iğrenç böcek, düşüncemi anlamış ve sinirlerimin tahammül kabiliyetini ölçmek istiyormuş gibi, gitmek şöyle dursun, bilâkis yarın harap ettiği âsabımı son haddine kadar aşındırmak için, konduğu yerde daha derin yerleşerek, ıslak hortumu, ve soğuk bacaklarile derimin üzerinde ağır ağır, küçük küçük ürpertici daireler çizmeğe koyuldu. Çinlilerinkini geçen bu müthiş işkence altında fazla dayanamadım. Bir zemberek gibi biran içinde bütün sabrım boşandı, gözüm karardı, acayip, siyah ışıklar görmeğe başladım ve bütün irademi kaybederek can havlile fırlayıp var kuvvetimle havayı tokatladım. Boş! . O andan itibaren sinekle aramda başdöndürücü bir inat kavgası başladı: Ben çabaladıkça, o bir an için müstehziyane havalanıyor ve elimin hareket kavsi bitince sanki gülerek ayni yere gelip konuyor ve etimin üzerinde başladığı işkenceye rahatça devam ediyordu. Başım dönmeğe başladı, çıldırmış gibi yerimden fırladım ve kompartımanımı muzaffer sineğe terkederek kendimi koridorlara atmaktan başka kurtuluş çaresi bulamadım.

Ahmet HASİM

Tarihî tefrika: 44

93 felâketleri ve İgnatief

Bulgaristanda da hertürlü hazırlık tamam!

Esat ve Ali Saip Paşalar, sadece sevmedikleri Derviş Paşanın belâlı bir işe uğramış olmasına seviniyorlardı.

Nevesin'liler, İgnatief'in Karadağ prensine gönderdiği telgraf üzerine memleketlerine döndüler: Fakat affedilmiş kabahatliler gibi değil, zafer kazanmış irtilâlciler gibi...

Bunların başları havada geri geldiklerini gören öteki hıristiyanlar da ayaklandılar: Zaptiyeleri vurdular, müdürü kovdular, yol üzerine metrisler yaptılar.

Böyle bir zamanda Mahmut Nedim Paşa, tekrar sadarete gelmişti. Nedimof hemen eski dostu İgnatief'e sığındı. Ceneral, ilk söz olarak, şu nasihati verdi:

— Aman, sakın Bosnaya asker göndermeyiniz. Şimdi işler öyle bir haldedir ki oraya bir tabur gönderseniz bir ordu gönderilmiş gibi Avrupa devletlerini harekete getirir. Asilere nasihat veriniz. Konsolosları tavassut ettriniz. Ben de konsolosa derhal emirler vereceğim.

Mahmut Nedim, bütün bu sözleri tamamen dinliyor, karşısındaki adamın bir Rus diplomatı olduğunu bile düşünmüyordu.

Bosna valisi asker istiyordu. Filibe mutasarrıfı Aziz Paşa telgraf telgraf üstüne bağırıyor,

"Bura ahvali fenadır. Şimdiden asker gönderilmezse burada Bulgarların ayaklanmasına karşı konulamıyacaktır."

Diyordu.

Abdülâziz ile Mahmut Nedim, bütün bunlara kulaklarını tıkamışlardı. Ne olursa İgnatief'ten olur diye tamamile Rus büyük elçisine bel bağlıyorlardı.

Ceneral, artık bütün emellerinin birer birer tahakkukunu görüyordu. Mahmut Nedime hâlâ dost görünüyordu, ona dostça öğütler veriyordu.

Bosna — Herseğin ihtilâli, vilâyetin her tarafına yayılmıştı. Yenipazardan Dalmaçyaya kadar bütün vilâyetin hıristiyanları ayakta idi. Bunlar komite başı Çernogorçevik adında birinin kumandasına bakıyorlardı. Bu komite başı Avusturya topraklarında idi. Sırplar, Karadağlılar, Bosna ihtilâlcilerine her türlü yardımda bulunuyorlardı.

Bulgaristanda da hazırlık tamamdı: Otlukköyü ve Avratalan, Bulgarlar tarafından istihkâm haline konulmuş, tahtadan top bile konularak müdafaa ve taarruz için hazırlanmıştı. Kurulan plâna göre Filibeye, Sofyaya, hattâ Edirneye bir gece içinde ateş verilecek, şehirlerde çıkarılan yangınlar arasında çetelerle hücum edilerek Osmanlı memurları kovulacaktı.

Bütün bunlar hazırlanırken, Mahmut Nedim Paşa, hâlâ işleri savsaklamakla meşguldü. Kendini hemen her gün görmeğe gelen baştercüman Onuya ceneral İgnatief cenaplarının ihtilâlleri teskine himmetlerini rica edip duruyordu. Onu, bir defasında Mahmut Nedime şu tezkereyi yazdı:

"İfadatı âliyelerini sefir Beye tebliğ ettim. Cevabında Hersekteki ihtilâlin bastırılması için himmet ve gayreti mümküneyi icra edecektir. Sadareti valâlarının hüsnü neticesini bizden ziyade arzu eden yoktur zannederiz. İktiza edenlere teminat verebilirsiniz efendim.,,

Mahmut Nedim, bunun üzerine hemen kaleme sarılarak Abdülâzize şu arz tezkeresini yazmıştı:

"Bugün bazı mesmuata göre Hersek eşkiyası pek ziyade sıkışmış ve artık devamı şakavete takatları kalmamış olduğu anlaşılmıştır. Bu mesmuatın sıtku kizbi müvazenesine gelince, dünkü gün arzolunan Rusya sefirinin ifadesinden müsteban olduğu veçhile, derbarı şevkete bazı eshabı istidanın gelebilmeleri tasmimatı dahi mesmuatın sıhhate mukarenetine bir dereceye kadar delâlet etmek ihtimali varidi hatır idüğü..."

İgnatief'in lûtufları bu kadarla da kalmıyordu: Rus büyük elçisi, Mahmut Nedime iki büyük tedbir daha öğretti ki bunların birincisi, Bulgaristan işlerini düzeltecek, ikincisi de devletin maliyece olan güçlüklerini ortadan kaldıracaktı.

Bulgaristan için ceneralin öğrettiği tedbirler şu idi: Mitat Paşanın vilâyet nizamnamesine karşı yeni bir nevahî nizamnamesi yapılacaktı. Her 200 hane bir nahiye sayılarak ahalisince seçilen bir meclis ve nahiyede ekseriyet hangi unsurda ise o unsurdan bir nahiye memuru idaresine verilecekti. Böylelikle her yerde ekseriyeti haiz olan unsurlar nahiyeleri idare edecekleri cihetle artık hiç bir unsurun diyeceği ve isteyeceği kalmıyacaktı.

İgnatief'in bundan maksadı birçok nahiyelerin idaresini bu bahane ile Bulgar ve diğer Hıristiyanlar eline vermek, ondan sonra da bütün Rumeliyi kana ve ateşe boğarak Türkiye nin elinden çekip almaktı.

Mahmut Nedim Paşa buna da kanmıştı.

Maliyeyi düzeltecek tedbire gelince, bu da düyunu umumiyefaizlerinin yarı yarıya indirilmesi idi. Haricî borçlar, demir yolu tahvilleri, devlet eshamı, konsolit... isimleri altında hazinenin 300 milyon liradan fazla borcu vardı. Bunların faiz ve amortismanları için senede 14 milyon lira veriliyordu. Bütçede 5 milyon lira açık vardı.

(Devamı var)

Prens de Galles elçimizi kabul etti

LONDRA, 14 (A.A.) — Prens de Galles dün Saint James sarayında Türkiye, İtalya, Sovyet Rusya ve Almanya büyük elçilerini kabul etmiştir..

HARİCİ HABERLER

Tam taksit gününün arifesinde Fransız kabinesi düştü

Fransızlar bu işi konuşacak bir konferans toplanmadan para vermek istemiyorlar

PARIS, 14. (Milliyet) — 15 kânunuevvelde taksitin tediye zamanının hulûl ettiği günün arefesinde, Fransa hükûmetsiz kaldı ve M. Herriot kabinesi altalliyette kalarak düştü. Bu netice gerek hariciye ve Maliye encümenlerinin ittihaz ettiği karara ve gerek meclisteki temayüllere göre, beklenmiyor da değildi.

Her iki encümenlerin müştereken kabul ettikleri takrir, dünyadaki iktisadî hercümerce nihayet verecek, alacaklılarla borçluların vaziyetlerini görüşecek, mukabelesiz para nakli muamelesine nihayet verecek beynelmilel bir konferans toplanmadıkça, taksitin verilmesi aleyhindeydi.

Başvekil M. Herriot bugün meclisteki kürsüye çıktığı zaman, hükûmet teklifinin kabul edilmesi için âdeta yalvarmıştır.

M. Herriot, meclisten ittihaz edeceği kararın tevlit edeceği neticeleri düşünmesini rica etmiş ve kendisini devirmeğe azmetmiş olanların Fransayi tecrit etmek ve onu İngiliz tesanüdünden mahrum eylemek gibi bir neticeye vâsıl olacaklarını söyliyerek bu gibileri bu hattı hareketlerinden dolayi muahaze eylemiştir.

Mümaileyh İngiliz tesanüdünün ehemmiyetinden bahsetmiş ve bu tesanüdün 480 milyon için tahrip edilmemesi lüzumunda israr eylemiştir.

M. Herriot, ortada Fransanın imzası bulunduğunu ve imzaya hürmet etmenin tehlikesiz olamıyacağını söylemiştir.

Başvekil sözünü şöyle bitirmiştir:

— Memleketimin imzasını kurtarmak için halisane çalışmış olan bir kimseye karşı rahim davranacağını ümit ediyorum.

Nazırlar meclisten çıktıktan sonra, iş reye gelince, meclis hariciye ve maliye encümenlerinin ittihaz etmiş oldukları karar suretini kabul etmiş, bu suretle de başvekili kabinenin isitfasını reisicümhura vermekten başka yapacak iş kalmamıştır.

Mamafi meclisin bu kararı M. Herriot'nun şahsına değil, Amerikalıların temerrüdüne karşı bir nevi isyan telâkki edilmektedir.

Gene M. Herriot mu gelecek?

PARIS, 14. A. A. — M. Lebrun'un bu vakite kadar fikir danıştığı şahsiyetlerden birçoğu, nüfuz ve salâhiyeti yerliyerinde olan M. Herriot'nun tekrar yeni kabineyi teşkile memur edilmesini reisicümhura tavsiye etmişlerdir.

Reisicümhur M. Lebrun, istişarelerine öğleden sonra devam edecektir.

Belçika da vermiyor

BRÜKSEL, 14. A.A. — Belçika, 15 Kânunuevel taksitini tediyeden imtina edecektir.

BRÜKSEL, 14. A. A. — Kral, müstafi kabine reisi M. Broqueville i yeni kabineyi teskile memur etmiştir. M. Broqueville, istişarelerine başlamıştır.

İngilterede intibalar

LONDRA, 14. A. A. — Fransız mebusan meclisinin kararı büyük ve derin bir heyecan uyandırmıştır. Çünki Fransız menafii ile İngiliz menafii arasında tamam bir ayniyet vardır. Ahval ve vukuatın Fransa ve İngilterenin mümasil bir hattı hareket kabul ve takip etmelerine müsait bulunmamuş olmasına teessüf edilmektedir. Maamafih borçlar meselesinin heyeti mecmuası hakkında iki memleket tezinin ayni prensiplere istinat etmekte olduğundan dolayi memnuniyet izhar olunmaktadır.

İngilterenin ihtirazî kayıtları kabul edildi

VASHINGTON, 14. A. A. — Doğru malûmat alan mahfillerin fikir ve mutaleasına göre Hoover, Stimson ve Agden Vills arasında vukua gelen son mülâkatların neticesi olarak İngiltere ve Müttehidei Amerikanın yekdiğerine karşı vaziyetleri hakkında doğru ve vazih bir fikir edindikleri için 15 kânunusaniye ait tediyenin İngiltere notasında derme yan olunan ihtirazî kayitler tahtında yapılacaktır.

LONDRA, 14. A. A. — İngiltere ile Amerika arasında 15 Kânunuevvel taksitinin tediyesi hakkındaki ihtilâf hitama ermiştir. Sira Amerikalıların İngilterenin tediyatını kabule mütemayil oldukları zannolunmaktadır.

Bu haber, parlâmentoda inkârı kabil olmayan bir memnuniyet tevlit etmiştir. Bazı meb'uslar tediye muamelesinin tarzını tenkit etmişlerdir. Zira İngilterenin Haziran taksitini tediye kabiliyetinde olmadığı söylenmektedir.

Çekoslovakya borcunu verecek

VASHİNGTON, 14. A. A. — M. Stimson, Çekoslovakya sefirine Amerikanın borçlar hakkındaki cevabi notasını vermiştir. Bu cevap, menfidir ve İngiltereye verilmiş olan cevaba mümasildir.

Çekoslovakya sefiri 15 Kânunuevvelde vadesi hülûl edecek olan bir buçuk milyon doları temin edeceğini beyan ve fakat borçlar hakkındaki itilâfların yeniden tetkikit arzununu izhar etmiştir.

Amerikada teessürler

VAŞİNGTON, 14. A. A. — Fransanın 15 Kânunuevvel taksitini ödememek hususdaki kararı kongrenin bugünkü içtimamda teessür ve infialle karşılanmıştır. Riyaseticümhur dairesinde ve hariciye nazaretin de ihtiyatlı bir sükût muhafaza edilmektedir.

Amerika mümessiller meclisinde bir hadise

VAŞİNGTON 14 (A.A.) — Samiin sıralarında oturan meçhul bir şahıs birden bire ayağa kalkarak revolverini çıkarmış ve meb'uslara doğru tevcih ederek şöyle demiştir: Bir ik i dakika söz isterim, Sıralar, birden bire boşalmış, birçok meb'uslar müzakerenin inkıtaa uğraması dolayısile, çıkılacak kapılara doğru koşmuşlardır.

Bu sırada samiin sıraları yakınında bulunan jandarma çavuşu, meçhul şahsa revolverini bırakmasını emretmiştir.

Merkum, bu emre itaat etmiştir. Müsadere edilen revolverin dolu olduğu görülmüştür.

Büyük Faşist Meclisinde

ROMA, 14 A.A. — Büyük faşist meclisi, faşist idaresinin 11 inci senesinin ikinci teşrin içtima devresinin 7 inci ve son celsesini dün akşam Venedik sarayında aktetmiştir.

Büyük Faşist meclisi başvekil tarafından hulâsa edilen dahilî ve beynelmilel münasebetler hakkındaki ikinci karar suretini uzun uzadiye müzakere ettikten ve vaziyet hakkında tetkikatta bulunduktan sonra takip edilecek direktifleri kabul etmiştir.

Sırp-İtalyan Gerginliği

Romada talebe hasmane nümayişler yaptı

ROMA, 14. A. A. — Yugoslavya sefarethanesi yakınında talebe mühim bir nümayiş yapmıştır. Talebe, 3 günden beri mühim polis ve asker kuvvetleri tarafından muhafaza edilmekte olan sefarethane meydanına yaklaşamamıştır. Talebe, Venedik meydanına giderek Duçe'yi alkışlamışlardır. M. Mussolini balkona çıkarak talebeye bir iki söz söylemiş ve Tragir hakaretinin aslâ unutulmıyacağını beyan etmiştir. Talebe yeniden Yugoslavya sefarethanesi önünde nümayiş icrasına kıyam etmişse de muvaffak olamamışlardır. Fransız sefarethanesi de muhafaza altında bulundurulmaktadır.

ROMA, 14. A. A. — Bu sabah, talebe yine bir nümayiş yapmıştır. Dilekanlılardan mürekkep gruplar, marşlar terennüm ederek caddelerde dolaşmışlardır. Maamafih dün akşam iki defa gitmiş oldukları Yugoslavya sefarethanesine gitmemişlerdir. Roma faşist federasyonu kâtibi M. Mino Daroma, etrafında faşist darülfünunluları olduğu halde dünki toplantıya iştirak etmişlerdir. Kâfilenin önünde siyah bezlerle örtülü birçok Dalmaçya bayrakları vardı.

Almanya Ve silâhlar

Almanya hukuk müsavatını nasıl anlıyor?

BERLİN, 14. A. A. — Gazetelere nazaran kabine bugün Almanyanın tahdidi teslihat konferansında ileri süreceği emnü selâmete müteallik metalibi müzakere edecektir. Çünkü Cenevre itilâfı, Almanyanın bütün milletlerin emnü selâmetini temin eden bir sistem dahilinde hukuk müsavatına malik olduğunu kabul etmiştir. Kabine, ayni zamanda diğer devletlerin tahdidi teslihat meselesi ile yani teslihatın Alman teslihatı seviyesine intibak ettirilmesi suretinde de hukuk müsavatının temini meselesi ile de meşgul olacaktır.

Kabine, mevcut vesaiti kullanmak suretiyle geçen senelerin tecrübelerine tevfikan müdafaa ordusunun tensiki hukukunu müdafaa edecektir.

Umumî komisyonda

CENEVRE, 14. A. A. — Silâhları bırakma konferansının umumî komisyonunda herkesten evvel Leh mümessili söze başlayarak bir taraftan konferans içtima halinde bulunurken diğer taraftan bazı devletleri arasında hususî mükâlemeler yapılması teklifi hakkında hükümetin ileri sürdüğü ihtirazî kayitleri bildirmiştir. Leh mümessili, kendi fikrince, ancak muntazam ve usule muvafık bir hareket tarzının bütün devletlerin meşru menfaatlerini koruyacak sürekli hal suretleri bulunmasını mümkün kılacağını da söylemiştir. Yugoslavya, Romanya, Belçika, Yunan ve Uruguvay mümessilleri de bu ihtimazî kayitlara iştirak etmişlerdir. Türkiye, Macar, Çin murahhaslariyle M. Litvinoff Almanyanın konferansa avdetini memnuniyetle karşılamışlardır.

Türkiye ve Çin murahhasları harp vasıtasına müracaat edilmemesi hakkında beş devlet tarafından teklif edilen Avrupa misakına iştirake hazır olduklarını beyan etmişlerdir.

SON DAKİKA

Kadın iktısat sergisi bugün açılıyor

İş Bankasında tasarruf mikdarı 7 milyon 340 bin lira oldu

ANKARA, 14 (Milliyet) — Yarın Kız Enstitüsünde birinci kadın iktısat sergisi açılacaktır. Bu münasebetle bugün sergi Matbuat erkânına gezdirilmiş, şereflerine çay ziyafeti verilmiştir. Samimî toplantıda Maarif Vekili de bulunmuştur.

Sergi derin bir bilgi, ince bir zevkle tanzim olunmuştur. Enstitünün kıymetli talebelerinin herbiri takdire değer eserleri, ipekişin kumaş ve çamaşırları, Sanayi Bankası fabrikalarının mamulâtı zarif tarzda teşhir olunmuştur.

Salâhattin Refik fabrikasının ucuz, fakat modern ev eşyası şüphesiz serginin çok cazip bir köşesini teşkil etmektedir.

İş Bankası büyük bir kumbara ile sergiyi süslemiştir, kumbaranın yanına talik edilen bir lâvhada İş Bankasına yatırılan tasarruf paralarının yıldan yıla bir çığ gibi büyümekte olduğu canlandırılmıştır.

1924 senesinde 12554 lira tutan tasarruf yekûnu 1932 de yedi milyon 340 bin liraya yükselmiştir.

Talebeye mahsus tenzilâtlı tarife tatbik edilecek

ANKARA, 14 (Milliyet) — Demiryollarında mekteplerin sömestr tatili münasebetile ayın yirmisinden ikinci kânunun onuna kadar devam edecek 20 günlük müddet zarfında talebeye mahsus tenzilât yapılacaktır.

Ahmet Cevat B. cevap veriyor

ANKARA, 14 (Telefonla) — Protestan olduğu hakkındaki neşriyat münasebetile Ahmet Cevat Bey dedi ki:

Ben 16 yaşımdanberi mutlak surette lâyik ve materyalist bir adamım. Maneviyat ile zerre kadar alâkam yoktur. Bu zamanımız için geri ve gülünç bir münakaşadır.

Türkiye - Suriye Ticaret mukavelesi müzakeratı

ANKARA, 14 (A.A.) — Türkiye ile Suriye arasında aktedilecek ticaret mukavelenamesini müzakere etmek üzere bir heyet şehrimize gelmiştir. M. Roglusru riyaseti altında bulunan Suriye heyeti dün Fransa büyük elçisi Kont de Chambrön Cenapları tarafından İktısat vekiline takdim edilmiş ve müzakerata saat 17,30 da başlanılmıştır. Türk heyeti Hriciye Müsteşarı Numan Beyin riyaseti Naki ve Hariciye vekâleti ticarî işler müdürü Bedi Beyler müşavir sıfatiyle heyete dahildirler.

Gramerin söz öğretme yolları

ANKARA, 14 (A.A.) — Türk Dili Tetkik Cemiyetinden: Türk Dili Tetkik Cemiyeti Umumî Merkez Heyeti bugün Umumî Kâtip Ruşen Eşref Beyin reisiliği altında toplanarak gelen kâğıtları okumuş ve cemiyetin çalışma kollarından gelen dilekeleri de tetkik ederek karar altına almıştır. Umumî Merkez Heyeti toplu olduğu sırada Maarif Vekili ve cemiyetin fahrî reisi Reşit Galip Bey de cemiyet merkezine gelerek müzakerenin bir kısmında hazır bulunmuştur. Umumî Merkez Heyeti müzakeresi bittikten sonra cemiyetin Gramer ve Sentaks kolu toplanarak çalışmalarına devam etmiştir. Gremer kolu gramerin söz üretme yollar bahsine gelmiş ve bazı lâhikalar üzerinde müzakereler yapmıştır. Istılah zümrelerinin prensiplerini kararlaştırmak için yapılmış olan komisyon yarın ve bütün şube cumartesi günü saat 17 de toplanacaklardır.

Başvekil İsmet Pş. Hz. Ankara Halkevinde İktısat Haftası münasebettle nutuk irad ederlerken..

İktısadî ve Malî Hafta

15 Kânunuevvel taksiti meselesinin safahatı, hafta zarfında, bütün dünyada, mütezait bir alâka ile takip edildi. Daha düne kadar gerek İngiltere ve gerek Fransa, tutacakları yolu kat'î surette çizmemiş bulunuyorlardı; çünkü pek müdellel bir surette kaleme aldıkları ikinci cevabî notaları ile taksitlerin tecili için Amerikayı ikna edebilecekleri ümit ediyorlardı. Tezleri makuldu: borclarını inkâr etmiyorlar; ancak geçen sene, bizzat Amerikanın tavsiye ettiği moratoryum neticesinde, Lausanne konferansında, Almanyanın borcunu yüzde 97 derecede indirmeğe mecbur kaldıklarını söyliyorlar ve binaenaleyh devletler arasında borcların bu suretle haleldar olan irtibat ve vaziyeti yeniden tetkik olununcaya kadar, kendi taksitlerinin tecilini istiyorlardı.

Halbuki memulun hilâfına, Amerika, bu meselede son derece bir taassup gösterdi. Adeta alacağına şahin vereceğine karga kesildi.[*]

Şimdi artık mesele pek mühim bir safhaya girmiş bulunıyor. Dün gelen telegraflara göre İngiltere ve Fransa, Amerikanın ısrarı üzerine, borçlarını vermeğe riza göstermişler ve fakat bu tediyatın da son taksit olacağını bildirmişler...

Dün akşam Herriot kabinesinin bu taksit meselesinden dolayı sukut ettiği havadisi şayi idi; fakat buna dair tafsilât alamadık.

* * *

[*] Gerçi bu (verecek) kendisinin değil, Almanyanındır; fakat ne de olsa, bu vaziyeti bizzat Amerika hazırlamıştır.

Cümhuriyet Merkez Bankasının 8/12/932 tarihli bilânçosu bir evvelki haftanınkine nazaran aşağıdaki farkları göstermektedir.

Tedavüldeki banknotlar banka kanununun 6 cı maddesi mucibince vukubulan 160 bin liralık bir amortisman neticesinde 163648000 liraya inmiştir. Bu paranın 8.688.000 lirası, karşılığı yüzde yüz altın olmak üzere bidayette banka tarafından ihraç olunup bundan evvelki bilânçolardan devren gelmektedir.

Pasif kısmında vadesiz tevdiat ve döviz mevduatı hisaplarında bir milyon liradan fazla reddiyat görüyoruz. Filhakika vadesiz tevdiat 11.285.315 liradan 10.541.935 liraya; döviz mevduatı da 1.194.960 liradan 905.365 liraya inmiştir.

Buna mütenazır olarak aktif kısmında kasa ve muhabirler nezdindeki mevcut, 29.932.904 liradan 28.794.784 liraya tenezzül etmiştir. Bunun 8.717.324 lirası banknot, mütebaki 20.077.460 lirası da 14307 kilo halis altından mürekkeptir. Altın mevcudu geçen haftadan beri 102 kilo artmıştır.

Altına tahvili kabil dövizler 233.170 lira bir fazla ile 435.423 liraya baliğ olmuştur.

Cüzdan ve senedat muhteviyatında bir değişiklik yoktur.

Esham ve tahvilât

İstanbul Menkul kıymetler ve Kambiyo borsası işsizliğe artık alıştı. Zaten hiç bir vakit hakikî bir faaliyet göstememişti. Bu İstanbul Borsasına has bir keyfiyettir. Orada, alelâde zamanlarda, muntazam alıcı ve satıcı, parasını iyi kâğıtlara yatırmak isteyen müşteriler, görünmez. Mutlaka piyasayı alâkadar eden siyasî veya iktısadî bir hâdise vukubulmalıdır kiBorsa harekete gelsin. İste hali hazırda bunlar mevcut olmadığı için, intizar vaziyetinde bekliyor.

Bütün gözler taksit meselesi yüzünden, Amerikaya doğru çevrilmiştir. Oradan gelecek olan felâh veya kıyamet haberi bekleniyor.

Bu vaziyet karşısında rehber rolünü ifa eden Düyunu muvahhade kâğıtlarımız temamile ihmal edilmiş bir haldedirler. Zaten çoktanberi Paristen bu hususa dair yeni bir malûmat alındığı yoktur. Bu kâğıtlar geçen haftaki 55 kuruş fiati dün akşama kadar muhafaza ettiler.

Rumeli tahvilleri de 4,75 lirada sabittir.

İstikrazı Dahilî tahvilâtı 96 kuruştur;

İş Bankaları, 10,20 lira, muessis hisseleri 120 lira; Osmanlı Bankası hisseleri de nominal 36 liradır.

Anadolu grupunda tahavvül yoktur;

Aksiyor 24.20 L.

Obligasyon I ve II 37,75 "
Obligasyon III 37,35 "
Mümessil 39,60 "

etmektedir.

Tramvay 50,50; Bomonti 23,50; Telefon 15; İttihat Değirmencilik 24,25; Şark Değirmencilik 2,10; Reji 4,20; Şirketi Hayriye 14,50; Arslan Çimento 8,30; Terkos 32,25 liradır.

Kota haricî Mısır Kredi Fonsiyelerinin fiati şunlardır:

1886 tertibi	153	Lira
1903 "	86	"
1911 "	83,50	"

Gayri mübadil bonoları 37 ½, altın da 922 kuruştur.

İngiliz lirası cihan piyasalarında geçen haftadan beri yüzde iki nisbetinde bir tezayüt daha kaydetmiştir. Dün akşam Paristen telgrafla tebliğ olunan fiati 84.05 frank idi ki bizim paramızla 700 kuruş eder; halbuki geçen hafta 683 de kalmıştı.

K.H.

Memlekette Tayyare Postaları Aysonunda Başlıyacaktır

Ekonomi

İspanyaya bu sene ihracatımız artmıştır

Geçen sene ile bu senenin 9 ayı arasındaki fark 1,586,797 liradır

Ihracat Ofisinin memleketimizle Ispanya arasındaki ticarî münasebetlere dair hazırladığı istatistiği de bugün neşrediyoruz. Bu istatistiğe nazaran, İspanyaya 1932 senesi ilk 9 ayı zarfında 3.253.480 liralık muhtelif eşya ihraç edilmiştir. Geçen sene ayni müddet zarfında yapılan ihracatımızın kıymeti 1.666.683 liradır. Bu vaziyete nazaran bu seneki ihracatımız geçen seneye nisbetle 1.586.797 lira fazladır.

1932 senesi ilk 9 ayi zarfında memleketimizden İspanyaya ihraç edilen başlıca maddelerin miktar ve kıymetleri aşağıda gösterilmiştir:

Madde	Miktar	Kıymet
Tiftik	134.694	71.944
Pamuk	11.286	3.627
Fındık	4.914	2.000
Yumurta	9.155.929	2.963.988
Afyon	25	196
Yün	1.693	196
Arpa	5.970	359

Bu istatistikten anlaşıldığı veçhile, İspanyaya ihraç ettiğimiz maddelerimizin başında Yumurta gelmektedir. Bilhassa iki senedenberi İspanya yumurtalarımız için çok iyi bir müşteri haline gelmiştir. Son aylarda Ispanya bükûmetinin Türk mallarına karşı döviz vermemesi yumurta ihracatımıza tesir edecek mahiyette idi. Fakat iki memleket arasında yapılan ve tatbikine başlanılan itilâf İspanya pazarını yumurtalarımıza yeniden açmıştır. Bu memlekete olan yumurta ihracatımızın daha fazla artmasına intizar olunabilir.

1932 senesi ilk 9 ayi zarfında memleketimizin umumî ihracatı 63.590.838 lira olduğuna göre İspanya umumî ihracat vaziyetimizde 7 dinci mevkii tutmaktadır.

Beynelmilel Oda serbest mübadele istiyor

İhracat Ofisine gelen malûmata göre, beynelmilel ticaret Odası meclisi 30 teşrinisanide Pariste aktettiği son içtimaında mühim temennileri ihtiva eden çok şayanı dikkat bir beyyanname ihzar ve neşretmiştir. Meclis istihsal fazlalığı ve fiat düşkünlüğü neticesi olarak ziraat ve sanayide husule gelen vaziyete işaret ettikten sonra Devletlerin iktisadî ve ticarî hayata müdahele etmelerine şiddetle muarız bulunmakta ve serbest mübadeleye mümkün olduğu kadar çabuk avdet edilmesini temenni etmetkedir. Kontenjan siyasetinin ve gümrük tetbirlerinin bir ân evvel ve bilâkaydi şart terkedilmesini ayrıca talep etmektedir. Meclis klering esası dahilinde yapılan mukavelelerin de ticarî hayatta müşkülât ihtas ettiğini söylemektedir. Fiat seviyesine gelince, Meclis isihsal ve tevzi masraflarının azaltılması suretile eşya perakede fiatlarının indirilmesi lâzım geldiği kanaatini izhar etmektedir. Para meselesi hakkında da meclis beynelmilel sabit bir para mikyasının tesbitini iktisadi muvazene ve beynelmilel ticaretin inkişafı için zarurî görmektedir.

İngiltereye lokum gönderelim

Londra ticaret mümessilliğinden Ofise verilen malûmata nazaran, İngiltere iklimi ve havasının da sevkile en fazla şeker ve şekerlî maddeler istihlâk eden memleketlerin en başında gelmektedir. En büyük caddeleri üzerinde bile sık sık pastacı, tatlıcı, şekerci dükkânlarına raslanır. Bu piyasada Türk lokumları Türkish Delight namile ötedenberi maruftur. Fakat Rus inkilâbından sonra İngiltere adalarına yerleşen beyaz Ruslar ve bilhassa içlerinde müseviler, gerek ayni nâm altında piyasaya çıkarılan lokum imalâtına gerek yokarıda sayılan diğer mamulâta ayrı bir inkişaf vermekte başlıca âmil olmuşlardır. Tevessü itibarile bunların içinde halen en mühimmi lokumdur. Heman her tatlıcı ve şekerci dükkânında en fazla satılan maddelerden biri halindedir. Fakat Türkisch Delight namı verilen bu lokumların umumiyetle bizim mamulâtımızla münasebeti yoktur. Halkın yediği büyük kısım lokumlar bu cinstendir. Yüksekçe sınıflar ise ithalât lokumu arıyor, bunların da içinde en çok güllü ve bademli olanlarını tercih ediyor. Buradaki imalâtın üzerindeki yazılar İngilizçe olduğu için ithalât malları üzerindeki yazının başka lisanda olması hakikaten ithalât malı olup olmadığını tefrik için ilk dikkat edilen noktadır, ayrı bir pul şeklinde veya dairevi etiketle inkilizce olarak muhteviyatı gösterilmek lâzımgeliyor. İthalât yapan memleketler Fransa, Belçika, Polonya, Yunanistan, Estonya, Mısır Süriye ve en az miktarda Türkiyedir.

Ofis Londraya lukum ihracatımızın inkişafı için lâzımgelen tetbirleri almış ve alâkadarlara tebliğatta bulunmuştur.

Yelkenli sahiplerinin müracaatleri

Son kontenjan kararnamesine mer but listesi ile her nevî motörlerin ithali İktisat Vekâletinin müsaadesine tabidir. Bazı yelkenli sahipleri bu hususta Ticaret Odasına müracaatla bu yüzden yelkenlilerinin kızakta ve motörlerinin de gümrükte kaldığını bildirerek bu motörlerin ithali için Odanın tavassutunu istemişlerdir.

İzmir manifaturacıları ne istiyor?

IZMIR, 12. . — İzmir manifatura tacirleri bir içtima yaptılar ve kontenjan işlerini görüştüler. Tacirlerimiz, kontenjanın gümrükler idaresi vasıtasile tevziini muvafık bulmamışlardır. Malûmdur ki, kontenjan işi, vaktile bir komisyon tarafından görülüyordu. Fakat bu vazife, bilâhare gümrük idaresine verildi.

Tacirler ; gümrük idarelerinin kontenjan tevziatını lâyikile idare edemiyecekleri kanaatindedirler. Ayni listeler muhteviyatının küçük iskelelere kadar teşmiline muarızdırlar ve listeler muhteviyatının büyük merkezlere verilmesini ve eskiden olduğu gibi, gene bu merkezler vasıtasile mülhakata sevkini istemektedirler.

Bu talep ve mütalâalar bir rapor halinde iktisat vekâletine bildirilmiştir.

Yunanistanda sebze ve meyveye prim

Yunan hükûmeti yaş sebze ve meyve ihraç edenlere prim vermeğe karar vermiştir. Prim on vagondan fazla ihracat yapanlara verilecektir.

Fransanın yılbaşında yumurta ihtiyacı

Fransa hükûmeti ihracat ticaretimizi alâkadar eden iki mühim karar name neşretmiştir.

Bunlardan birincisi ile Fransa 1932 senesi son üç ayi için yılbaşındaki yumurta sarfiyatına karşılık olmak üzere, kontenjana yeniden 2500 kental yumurta ilâve etmiştir. Diğer kararname 1933 ilk üç aylık konten-

BORSA

(İş Bankasından alınan cetveldir)

14 Kânunuevvel 1932

Akşam Fiatları

İstikrazlar		Tahvilât	
Ist dahili	96,—		
Şark d.yolları	4,80	Elektrik	—
D. Muvahhide	55,—	Tramvay	—
Gümrükler	8,75	Tünel	—
Saydı mahl	7,—	Rıhtım	18,40
Bagdat	7,75	Anadolu I	34,80
T. askeriye	7,75	„ III	36,80
İzmir Belediye İstikrazı	94	„Mümessil	39,55

ESHAM			
İş Ba. Nama	10,25	Romonti	23,50
„ „ Hamilin	10,15	Terkos	32,40
„ „ Müessis	120,—	Çimento Ar.	8,40
Anadolu	24,20	Unyon dey.	24,25
Reji	4,10	Şark dey.	2,15
Şir. havriye	14,50	Balya	2,50
Tramvay	50,50	Şark m. ecza	2,80
Umumî sigorta	11,—	Telefon	15,25

ÇEK FİATLARI			
Paris	12,06	Prağ	15,80,5
Londra	6,95,5	Viyana	3,55,57
Nüyork	47,12,	Madrit	5,75,92
Milano	9,20,58	Berlin	1,97,87,5
Brüksel	3,40,40	Varşova	4,17,15
Atina	84,87	Peşte	3,48,82
Cinevre	2,44,68	Bükreş	79,83,
Sofya	64,73,	Belgrat	35,02,
Amisterdam	1,16,81	Moskova	10,70,75

NUKUT (Satış)	Kuruş		Kuruş
20 F.Fransız	17[illegible],—	1 şilin, Av.	27,—
1 isterlin	698,5	1 pezeta	17,—
1 dolar	213,—	1 mark	50,50
20 liret	218,—	1 zeloti	24,—
20 f. Belçika	117,—	1 penga	32,—
20 drahmi	24,—	20 ley	23,—
20 f. İsviçre	818,—	20 dinar	58,—
20 leva	27,—	1 Çernoveç	—
20 florin	85,—	1 Altın	9,20
20 kur Çek	123,—	1 Mecidiye	35,—
		1 Banknot	2,39,—

Belediyede

Gürültü ile Mücadele

Vekâletten yeni bir tamim gelmemiş

Dünkü akşam gazetesi şehirde gürültü ile mücadele etmek için Dahiliye vekâletince belediyeye bir tamim gönderildiği yazılıyordu. Muavin Hâmit B. bu hususta demiştir ki:

— Vekâletin böyle bir tamimin den haberdar değilim. Esasen zabıtayı belediye talimatnamesinde şehirde gürültü yapanlar hakkında ahkâm vardır. Ve bu talimat name tatbik edilmetkedir."

Numarasız Otomobiller

Numarasız otomobil, kamyon işletenlerden şimdiye kadar alınan 3 lira para cezası 25 liraya çıkarılmıştır.

Mezar taşlarını kıranlar

Belediye şubelere bir tamim göndererek mezar taşlarını kıranlar hakkında takibat yapılmasını bildirmiştir.

Çimento fabrikasının dumanları

Bakırköy çimento fabrikasının zehirli gaz neşrettiği hakkında meydana çıkan mesele mahkemeye intikal etmiştir. Dün mahallinde keşif yapılmıştır. Keşif raporu mahkemeye verilecek, davaya devam edilecektir.

Mezbahaya götürülecek hayvanlar

Mezbahaya sevkedilen hayvanların gündüz sokaklardan sevkedilmemesi için belediye vapurla gelen hayvanların mezbahaya kadar olan yollarını tayin etmiştir. Kesimlik hayvanlar gece yarısından sonra ancak bu yollar vasıtasile mezbahaya sevkedileceklerdir.

Piyasadan çekilen otomobiller

Bir kısım taksi otomobilleri piyasadan çekildikten sonra plâkaları seyrüsefere iade etmemektedirler. Bunun için de otomobillerin belediye resimleri otomobil sahipleri hesabına tahakkukta devam edilmektedir.

Bundan sonra plâkları iade etmiyen otomobil sahiplerinden aralarında faaliyette imiş gibi resim alınacaktır.

şunlardır:

Dondurulmuş koyun eti 15.000 kental, öküz ve diğer hayvan etleri 35.000 kental, Tam parça ve toz halinde yumurta 2.500 kental, yumurta akı 6.000 kental, yumurta sarısı 6.000 kental, Sovan ilk 3 ay için 17.000 ve ikinci 3 ay için 68.800 kentaldır. Alâkadalar Ofisten izahat alabilirler.

Romanyada da kontenjan

Romanya hükûmeti nihayet ithalâtı kontenjana tabi tutmağa karar vermiş ve kontenjan listesini neşretmiştir.

Romanyanın konenjan listesi Ofiste mevcuttur.

İzmirde buğdayı analize için

IZMIR, 14 (Milliyet) — Ticaret Odası, Ticaret borsasında buğday analizlerinin yapılması için borsa resmini binde bir buçuktan ikiye çıkardı.

Sun'î Yunan gübreleri pahalı

Yunanlılar ötedenberi memleketimize kimyevî gübre ithali için teşebbüsatta bulunmaktadırlar. Ticaret odasının takibi üzerine bu gübrelerden gönderilen nümuneler Odaca tahlil ettirilmiştir. Bu tahlile ait raporlar alâkadar ziraat erbabına verilerek fikirleri sorulacaktır. Diğer taraftan bu gübrelerin fiatleri tetkik edilmiş ve emsaline nazaran pahali olduğu anlaşılmıştır.

Yunanistan mısır istiyor

Yunan hükûmeti nihayet yeniden resimsiz mısır ithaline karar vermiştir. Neşredilen kararnameye nazaran, ithal edilecek mısır miktarı 80 bin ton olacak ve mübayaatta Yunan Ziraat Bankası tavassut edecektir.

Bu mısırlar sırf halkın gıdası olarak, ekmek yapılmak için kullanılacaktır.

Brezilyada kahve bolluğu

Ticaret Odasına gelen malûmata nazaran, Brezilya hükûmeti üç sene için yeniden kahve fidanı dikilmesini menetmiştir.

Brezilyanın hali hazırdaki kahve

Mahkemelerde

Usta hırsız ev sahibini mi bastırdı?

Ağırcezada meraklı bir dava

Dün Ağırceza mahkemesinde şayanı dikkat bir karmanyolacılık davasına başlanılmıştır. Davanın maznunu mahkemeye mevkufen sevkedilmiş olan eskici Mehmet, davacısı da Mustafa isminde bir adamdır. Mahkemede demiştir ki:

— Ben Şişlide Mandıra civarında dere içinden geçiyordum. Bu maznun Mehmet önüme çıktı, "Dur" dedi. Üzerime geldi, paralarımı almak istedi, fakat muvaffak olamadı.

Maznun da şunları söylemiştir:

— Ben seyyar kundura tamirciyim. Domuz mandırasında Nuri var, beni kunduralarını tamir ettirmek için çağırdı, gittim. Akşama kadar tamirle uğraştım. Akşam üzeri gideceğim zaman:

— Otur yemek ye, dediler. Ben de kaldım. Nuri, Nişan, Kevork ve Ali ile beraber oturduk. Yemek yiyorduk. Bir aralık bir ayak sesi işittik. İki üç gün evvel mandırada bir hırsızlık olmuş. Gene hırsızlık için birisinin geldiğine zahip olduk. Ben seğirttim, sordum:

— Kimsin? nereden geliyorsun?

Bu adam bize cevap vereceği yerde, üzerimize geldi:

— Ulan ne sorup duruyorsunuz. Size ne, şimdi ben size gösteririm, dedi, gitti. Biz de sofra başına döndük. Fakat bir müddet sonra jandarmalar geldi, bizi yakaladı ve götürdü. Nihayet huzuru âlinize kadar geldim.

Mahkeme heyeti her iki tarafı dinledikten sonra, şahitleri celbetmiştir. Şahitlerden domuz çobanı Nuri maznunun söylediklerini tekrar etmiş ve:

— Hırsızlıktan şüphelendik, Mehmet onun üzerine gitti, bu adamla konuştu, demiştir.

Reis te şu suali sormuştur:

— Mustafa istimdat etti, beni neye soyuyorsun? diye bağırdı mı?

— Görmedim efendim.

— Lâkırdı görülmez, işitilir...

— İşitmedim efendim.

Domuz çobanı Nuriden sonra domuzcu Nişan, domuzcu Kevork dinlenmiş, Ali isminde bir şahidin de ifadesi okunmuştur. Neticede şahitlerin maznunun söylediklerinin ayni olduğu anlaşılmış, iddia makamı maznunun beraetini istemiştir. Heyeti hâkime keyfiyeti müzakereden sonra maznunun cürmü sabit olmadığı için beraetine vekuf olduğu için derhal tahliyesine karar vermiştir.

Esrar çekerken

Polis ikinci şube memurları Çatalcada Nesim isminde bir sabıkalıyı arkadaşlarile birlikte esrar içerken yakalamışlardır. Bundan maada kahvelerde esrar satan iki kişi daha derdest edilmiştir. Vefa da İbrahim Tophanede Ahmet, Rasim ve Mustafa, Bakırcılarda Halit de gene ayni suretle esrar içmek ve esrar satmak cürümlerinden dolayı yakayı ele vermişlerdir.

Asıl katil kim?

Rumelihanı cinayetini ihata eden esrar perdesi tamamen çözülmüş ve Madam Evantiyayı bizzat boğup öldüren hakiki katil ele geçmiştir. Katil Sokrat isminde 22 yaşlarında bir Yunanlıdır. İki ay kadar evvel İstanbula gelen bu adam, diğer arkadaşları Pandeli ve Antuvanın yardımile ihtiyar madamın evine girmiş ve onu malûm şekilde boğup öldürmüştür. Sokratın evinin taharrisinde maktul madamın ev eşyasından mühim bir kısmı ele geçirilmiştir. Tahkikata devam edilmektedir.

Vapurdan nasıl eşya kaçırıyorlarmış?

Gümrük muhafaza idaresince mühim bir kaçakçı şebekesi meydana çıkarıldığını ve Recep ve Hasan isminde 2 kişinin derdest edildiğini yazmıştık. Bunlara ait evrak dokuzuncu İhtisas mahkemesine tevdi edilmiştir. Ele geçen kaçak maddeler, şimdilik 90 defter sigara kâğıdından ibarettir. Yalnız bundan maada, Parlak lâkabile anılan Hasan'ın Azapkapı civarındaki berber dükkânında lâstik bir çanta içinde bir mektup ele geçmiştir. Bu mektupta 500 - geliyor, 300 - gönderiliyor, gibi şifreler vardır. Bundan başka, bu lâstik çantalardan denize atılacak kaçak malların ıslanmak tehlikesine maruz bulunmadığı da yazılıdır. Lâstik torba, bir nevi şamandıra gibidir. Denize atılınca biraz suya batmakta ve denizin sathında küçük bir ip parçası kalmaktadır. Bu da, orada çantanın mevcudiyetine nazarı dikkati celbetmemek içindir. Şebekenin Suriye ve Mısırla iş yaptıkları ve muhtelif vapurlardan şimdiye kadar bu şekilde atılan içi kaçak eşya dolu çantalar sayesinde faaliyetlerini gizliyebildikleri anlaşılmaktadır.

Komünist Maznunlar

Şoför Eminle Sıdıka Hanımdan ve diğer beş arkadaşlarından mürekkep komünist maznunları grup punun dün ağırcezada hafi olarak muhakemelerine devam edilmiştir.

Mahkûm olan trikotajcılar

Teşviki sanayi kanununundaki muafiyetten bilistifade gümrük resmini vermeden ithal ettikleri iptidaî maddeleri piyasada satmak ve bilerek satınalmakla maznun trikotaj fabrikaları sahiplerinden ikisi 8 inci ihtisas mahkemesince hapse mahkûm edilmiş ve 3 ü beraet kararı almışlardır. İhtisas mahkemesi müddeiumumîliğince beraet kararları temyiz edilmiş ve temyiz ceza heyeti umumiyesi de bu kararları nakzeylemiştir. Muhakemelerine yeniden başlanacaktır.

Bugün 4 üncü gün

Halkevinde yapılacak tatlı müsabakası hayli meraklı olacak

Tasarruf haftasının bugün dördüncü günüdür. Bugün alâka ile beklenen tatlı müsabakası yapılacaktır. Halkevinde bugün tatlı müsabakasına iştirak edeceklerin yaptıkları tatlılar toplanacaktır. Teşekkül edecek jüri heyeti bu tatlıları tetkik edecek ve hepsinden birer parça yiyecektir. Bu intihabın hayli enteresan olacağı anlaşılmaktadır. Müsabakaya getirilecek tatlılarda ceviz, üzüm, fındık gibi yerli mahsulâtın imalde kullanılmış olması şarttır. Jüri getirilen tatlıları iki kısma ayıracaktır. Birinci kısım tatlıcılığı, pastacılığı maişet vasıtası ittihaz edenlerin imal ettikleri tatlılara, ikinci kısmı hanımların imal edeceği tatlılara mahsus olacaktır. Esnaftan en iyi tatlıyı yapanlara bir madalya, hanımlardan birinciye kıymetli yerli kumaş verilecektir. Bu akşam radyoda Muhlis Etem Bey tarafından tasarruf hakkında bir konferans verilecektir. Dün sabah şehrimiz üzerinde bir tayyare uçarak halka tasarruf ve yerli malları almaları için tavsiveleri, muhtelif vecizeleri ihtiva eden kâğıtlar atmıştır.

Mekteplerde

Aksarayda 24 üncü ilk mektep çılmıştır. Serginin eserleri mektep talebesi tarafından ihzar edilmiştir. Dün serginin küşadı Maarif müdürü Haydar Bey, müfettişler ve sair bir çok zevat huzurile yapılmıştır. Maarif müdürü Haydar Bey bir nutuk söyleyerek yerli mallarının ehemmiyetinden bahsetmiştir. Sergi pazartesi gününe kadar açık duracaktır. Bugün bütün mekteplerde müsamereler verilecek ve tasarruf hakkında piyesler temsil edilecektir. Yarın hava müsait olursa ilk mektepler kendi mıntakalarında geçit resmi ve tezahürat yapacaklardır.

Bakırköyünün tasarruf haftası programı

1 — 16-12-1932 cuma günü saat 10 da Halk Fırkası salonunda Galip Bahtiyar Beyefendi ve muallim Mediha Hanımefendi tarafından konferanslar.

2 — Konferansı müteakip fırka binasındaki yerli mallar sergisinin açılması.

3 — Sergi bütün hafta zarfında ziyaretçilere açık bulundurulacaktır.

4 — İktısat haftası içinde gece ve gündüz sinemalarda projeksiyonla tasarruf vecizeleri gösterilecektir.

Maarifte

50 tarihçi Bir arada!

Bugünkü içtimada mesai neticeleri tetkik edilecek

Türk tarihi tetkik cemiyeti tarafından tertip edilmekte olan Türk tarihinin medeniyet kısmını yazan heyet bugün Edebiyat fakültesinde içtima ederek şimdiye kadar bu hususta sarfedilen mesaiyi gözden geçireceklerdir. Bugünkü içtimaa 50 tarihçi iştirak edecektir.

Fen fakültesi talebesinin çayı

Fen fakültesi talebe cemiyeti bu akşam Maksimde hocaları şerefine bir tedansan verecektir.

Ecnebi mekteplerindeki talebe

Maarif müdürlüğü ecnebi mekteplerine bir tamim göndererek talebenin milliyetlerine ait ihsaî bir liste istemiştir.

Talebe birliği kongresi

Millî Türk talebe birliği kongresi yarın birlik binasında yapılacaktır.

Madencilerin Teşebbüsleri

Hükûmet bazı dileklerini kabul etti

Madenciler Birliği namına Ankara'da bazı teşebbüsatta bulunan kâtibi umumî Sadrettin Enver B. dün avdet etmiştir.

Mevadı infilâkiyenin rüsumdan hariç olarak maliyet fiatile madencilere verilmesi lehindeki teşebbüs, İktısat Vekili Celâl B. le Maliye ve İnhisarlar Vekilleri B. lerle arasında vaki olan temaslar neticesinde muvafık görülmüş ve keyfiyet Vekiller Heyetine arzedilmiştir.

Yeni maden kanunu lâyihasının uzun tetkikata muhtaç olması hasebile, madenlerin bugünkü ihtiyacına uygun ve çalışmalarını temin edecek rüsumun tenzilini havi bir iki maddelik bir lâyiha teklifi İktısat Vekâletince kararlaştırılmıştır.

Bunlardan başka, şimendifer nakliye tarifesinin madenlere ait kısmı çok yüksek görülerek bu tarifenin yarıya tenzili İktısat ve Nafia Vekletleri arasında kararlaştırılmıştır.

Bu suretle madenlerimiz için yeni bir faaliyet sahası açılmaktadır.

Madencilerimiz, hükûmete ve İktısat Vekili Celâl B. e müteşekkür bulunmaktadırlar.

mir dairesinde yapacakları tezahürat fırkada konferans zamanına tesadüf ettirilecektir.

Mekteplerde müsamere

İktısat ve Tasarruf haftası münasebetile 16-12-932 perşembe günü saat 15 te İstanbul Kız Lisesi konferans salonunda müsamere verilecektir.

Beşiktaş 38 inci mektep talebesi yerli yemiş yiyecek

Tasarruf haftası içinde Beşiktaş 38 inci mektepte müdür ve muallimlerin teşvikile ve talebeden Ekrem ve Sermet Efendilerin teşebbüsile bütün talebe arasında yerli malını koruma namile bir teşekkül vücude getirilmiştir. Bu derneğe aza olan talebe gündelik lerini yerli malı yemişe sarfetmeyi taahhüt etmişlerdir. Teşekküle ön ayak olan talebenin faaliyeti mektepte çok kuvvetli ve samimî bir heyecan uyandırmıştır. Bütün talebe üzüm, incir, fındık gibi yemişler yemeğe ve yabancı memleket ait yemiş yiyen arkadaşlarını ayıplamağa başlamışlardır.

Samsunda tasarruf haftası

SAMSUN 13 — Tasarruf haftası münasebetile dün kahve ve kıraathanelerde kahve, çay yerine ıhlamur ve ayran satıldı. Akşam da vali ve Halk fırkası reisi Halkevinde birer nutuk söylediler. Bundan sonra bir müsamere tertip edildi. Bu akşam da bir müsamere vardır. Diğer hatipler de tasarruf münasebetile söz söyleyecekler, doktor Niyazi B. üzüm, incir ve fındığın sıhhî faydalarını

Vilâyette

Gene Toplanamadı

İhtikâr komisyonu azasına ne oldu?

Vilâyetteki ihtikârı tetkik komisyonunun dün mutlaka toplanması mukarrerdi. Ancak komisyon dün de toplanamamıştır.

Şimdi komisyon azasını bir araya ne suretle toplamak çareleri araştırılmaktadır.

Komisyonda kanunen ve müstacelen çıkması lâzımgelen işler bulunmaktadır.

Kızıl azaldı

Son aylarda şehrimizde müstevlî bir surette devam eden kızıl hastalığı yapılmakta olan tedbirler neticesinde azalmıştır.

Hastalık bir müddet evvel günde altmış müsap veriyordu. Son günlerde müsap adedi yirmiye kadar düşmüştür.

Tayyare Postaları

Seferlere ay başında başlanıyor

Ankara ile İstanbul arasında yolcu ve posta nakline tahsis edilecek iki Amerikan tayyaresinin Yeşilköyde kurulması bitmiş gibidir. Tayyarelerin tefer rüat kabilinden olan bazı parçaları da yerlerin konulduktan sonra bir haftaya kadar uçuş tecrübeleri yapılacaktır. Muntazam seferlere da ay başından itibaren başlanacaktır.

Tayyare seferleri ve hava ticareti hakkında hükûmetce iki lâyiha hazırlanmıştır. Bu lâyihalar Heyeti Vekilede müzakere edilmektedir. Yakında Meclise sevkedilecektir. Bununla beraber, bu kanunlar Meclisten çıkmazdan evvel, yapılan mukavele mucibince İstanbul ile Ankara arasında tayyare seferlerine başlanacaktır. İstanbul - Ankara hava hattının bir şirket tarafından işletilmesi mukarrer ise de, hat, şimdilik, bir kaç ay için tecrübe mahiyetinde olmak üzere hükûmet tarafından işletilecektir.

Bu maksatla Ankara'da bazı teşkilât yapılmaktadır. Hükûmetce yapılacak bir kaç aylık tecrübeden sonra hat, şirkete intikal edecektir.

Şirket Ankara ile İstanbul'dan maada Diyarbekir ile diğer Şark Vilâyetlerine ve Adana'ya hava seferleri tertip edecektir. Tayyareler altı yolcu alabilecek büyüklüktedir. İstanbul - Ankara arasında beher yolcudan 40 lira ücret alınacaktır. Yolcular için sigorta mecburiyeti konulup konulmıyacağı ve sigorta ücretinin ücrete ilâve edilip edilmemesi hakkında henüz bir karar verilmemiştir.

Mektuplardan posta ücretinden maada ayrıca 15 kuruş alınacaktır.

Beşiktaş yerli mallar sergisi

16 kânunuevvel 932 cuma günü sabahı saat 11 de Beşiktaş C. Halk fırkası kaza merkezi binasında merkez ocağı tarafından Beşiktaşta yetişen yerli mamûlâta ait bir sergi açılacaktır. Tasarruf haftasının devamı müddetince herkese açık bulundurulacak olan bu sergi için çalışılmakta olduğu haber alınmıştır.

Ziraat Bankasının yeni binası

İstanbul Ziraat Bankası, yakında Karaköyde satınaldığı binaya nakledilecektir. Yeni binadaki tadilât bitirilmek üzredir. Yeni binada telefon tesisatı da yapılmıştır. Banka Müdürü Ahsen B. bir kaç gün evvel Ankaraya gitmiştir, avdetinde bankanın nakline başlanacaktır.

Rus sefiri gitti

Rus sefiri M. Suriç sene başı yortularını geçirmek için Moskovaya

Milliyet

Asrın umdesi «MİLLİYET» tir.

15 K. EVVEL 1932

İdarehane: Ankara caddesi, 100 No.
Telgraf adresi: İst. Milliyet
Telefon Numaraları:
Başmuharrir ve Müdür: 24318
Yazı işleri Müdürlüğü 24319
İdare ve Matbaa 24310

ABONE ÜCRETLERİ:

	Türkiye için L. K.	Hariç için L. K.
3 aylığı	4 —	8 —
6 „	7 50	14 —
12 „	14 —	28 —

Gelen evrak geri verilmez — Müddeti geçen nüshalar 10 kuruştur. Gazete ve matbaaya ait işler için müdiriyete müracaat edilir. Gazetemiz ilânların mes'uliyetini kabul etmez.

BUGÜNKÜ HAVA

Yeşilköy askerî rasat merkezinden verilen malûmata göre bugün hava açık ve sakin olarak devam edecektir.

14-12-932 tarihinde hava tazyiki 776 milimetre en çok sıcaklık 10 en az 3 santigrat kaydedilmiştir.

FELEK

Doktor Ücretleri

Bugünlerde doktorlarımızın — Allah eksik etmesin! — eh; dünyalıkları meselesi mevzuu bahsoluyor. Yani bizlerden, biz hastalardan alacakları para görüşülüyor. Geçenlerde hekimlerimiz bu iş için bir içtima yapmışlar. - Hikmeti hüda - aralarında çıt çıkmadan saatlerce görüşmüşler ve nihayet bugün alınan ücretlerin hattâ az olduğuna karar vermişler. Daha fenası üç lira alması lâzım gelen bir hekimin ücreti azaltıp bir lira almasını da menetmişler... Ve bütün bu hareketlerile göstermişler ki bir kere hasta olmaya görelim. Ondan sonra işin içinde insaf filân kalmaz... Biz bir nevi armut ağaçı oluruz.

Doktorlarımızın bu vadide biraz aşırı gittiklerini esefle görüyorum. Vakıa fen bedava hizmet etmez ve kimse bedava çalışmak için ömür ve göznuru dökmez, amma bizmikilerin para bahsinde gösterdikleri taassup ve aldıkları vaziyet bizi hasta olmaktan ise ölmeyi tercih edecek dereceye getiriyor. Ne idi o, geçenlerde bir lâf görüşmüslerdi: Bir doktor bir hastayı eline aldı mı, artık başka hekim ona bakamayacak... Neden?. Tedavi karışmasın diye mi? Hayır, biribirlerinden hasta apartmamak yani biribirlerinin kârına kesat getirmemek için. Demek: Bir hekime düştünüz... Sizi tedavi edemedi... Bir başkasına gidemeyeceksiniz... O hekim sizi iyi edinceye veya öldürünceye kadar paranızı alacak... Bu mevzuu münakaşa etmek bile ağlanacak şeydir. Allah insaf versin!.. Gelelim: Doktorların ücretlerine.. Bizim hekimler de kendilerini Avrupadaki emsallerine kıyas ederek kartiye doktoru (şuna mahalle hekimi deseler ya!), mütehassıs, profesör falan filân diye bir taksim yapmışlar ve bu taksime göre şimdi aldıkları parayı az bulmuşlar...

Efendi! Ne söylüyorsun? Eline nabzını vereceğiniz doğru dürüst bir hekim evinize on, on beş liradan aşağı gelmiyor... İçinde otuz, kırk, elli lira alanları da var.. Gelip ta ne yapıyor? Avrupada olduğu gibi bir mahalle doktoruna tedavi şeklini tarif edip gidiyor mu?.. Hayır! Akşam sabah orada... Tabiî, hastasının hayatını tevdi ettiği bu adama hastanın ailesi elinde avucundakini veriyor... Veriyor. Nasıl veriyori. Bunu alanlar düşünür mü?

Eğer ortada bir fen haysiyeti, bir meslek haysiyeti ve bir vicdan varsa böyle yüksek hekimler, gittikleri ailelere bir (kartiye doktoru) tayin edip ona bir direktif vermeli ve kendileri sabah akşam gidip etek dolusu para almaktan çekinmelidir.

Bundan dört beş sene evvel gözümde "sinek" dedikleri ufak bir siyah leke peyda olmuştu. Arkadaşlarımdan bir hekim beni profesör bir göz hekimine tavsiye ile gönderdi... Bu zat benim gözlerime baktı. Bir damla verdi. Bir hafta sonra tekrar gitmemi istedi. Bir daha gittim... "Damlaya devam edin!" dedi ve bir hafta sonra tekrar görmek istedi. Gene gittim... Bu sefer başka bir damla verdi ve gene gelmemi söyledi. Her defasında da o zaman iki lira veriyordum. Bir daha gitmedim... Birkaç zaman sonra beni o göz hekimine tavsiye eden arkadaşıma rastgeldim. Sordu

— Nasıl doktora gittin mi?

— Birkaç defa gittim amma artık kestim...

— Neden?.

— E, sizin profesör benim gözümü çekmece gözü yaptı. Aç kapa iki lira... Onun için vazgeçtim...

Ondan üç sene sonra tekrar bir göz doktoruna gitmek lâzım geldi. Genç bir zat olan bu doktor profesör değildi. Gittim, muayene etti. Üç lira aldı. Bir ilâç verdi ve bana:

— Bir daha gelmenize hacet yoktur. dedi...

Bunun ikisi de hekimdir.. İkisi de para alıyor... Lâkin biri si hekim gibi, öteki tahsildar gibi...

Ben, bugün Türkiye hudutları dahilinde çalışan ilim, fen ve san'at adamlarının, emeklerile aldıkları para arasında en göze batan nisbetsizliği bazı hekimlerin ücretlerinde görüyorum . Var mı itiraz eden?!

Bir şiir nümunesi

Vilâyet gazetelerinden birinden size şu şiir parçasını kopye ediyorum.. Şiirin ismi "Oda" dır.

Dışarıda güneş öpüyor geceleri,
Dört köşe bir oda..
Perdeli pencereler.. Perdeli pencereler...
Duvarda bir takvim,
Yerde masa..
Kara bir leke...
Bir adam odada...
Heybeti var bu adamda:
İçerdeki
Karanlık, korkunç gecelerin...,
Bu adamda esrarı var :
Bir mezar
Kadar,
Derin,
YERLERİN ...,
Güneş öpüyor geceleri ..
Hiç ayılmadan anam.. Hiç ayılmadan.
Dört köşe bir oda
Perdeli pencereleri.. Perdeli pencereleri....

Meşhur "dam üstünde saksağan" vezninde ve üslûbundadır.

FELEK

40 muhafaza memuru çıkarıldı

İstanbul gümrük muhafaza memurları geçenlerde umumî bir muayeneye tâbi tutulmuşlardı. Muayene neticesinde atıl, hastalıklı oldukları ve muhafaza hizmetinde işe yaramıyacakları anlaşılan 40 kadar muhafaza memurunun alâkalarını kesilmiş ve kendilerine müddeti hizmetleri nisbetinde birer mikdar tazminat verilmiştir.

İzmir İktısat Müfettişliği

İZMİR, 14. (Milliyet).— Ticaret müdürü Saffet B. uhdesinde müdürlük baki kalmak üzre İzmir iktisat müfettişliğine tayin edildi.

Malatyanın su derdi

Malatya (Milliyet) — Buranın halledilmemiş bir su derdi vardı. Hükûmet bu dertle alâkadar olmuş ve Nafia vekâleti tetkikat yapmak üzere sular idaresi mühendislerinden Necip Beyi buraya göndermiştir.

Kapkaç Yapmışlar

Fakat üçü de yakayı ele verdiler

Jorz — Noray

Galatada Madam Boyno isminde bir kadın geçenlerde Galatanın tenha bir sokağından geç vakit geçerken anî bir pusuya düşürülerek elindeki çantası kapkaç usulile aşırılmıştı.

ALBER

Çantada bin liraya yakın kıymette mücevherat ve bir miktar para bulunmakta idi. Madam Boyno, vak'a akabinde zabıtaya müracaat etmişse de gecenin zifiri karanlığında elinden çantasını kapan mütecavizlerden hiçbirini teşhis edememiştir.

Zabıta, buna rağmen araştırmalarına devam etmiş, şüpheli eşhasın izleri üzerinde yürüyerek nihayet Madamın para ve mücevherlerini gaspedenleri yakalamağa muvaffak olmuştur. Bunlar üç kişilik bir soyguncu şebekesidir. İçlerinden biri Jorj isminde bir Rum, diğeri Nora isminde bir Ermeni, üçüncüsü de Alber Gayzer ismindeki bir Yahudidir.

Bunlardan Gayzerin işi hazırladığı, Jorjun gözçülük ettiği Ermeni Noranın da parayı alıp kaçtığı anlaşılmıştır.

Çalınan mücevherat ve para yalnız iki inci noksan olmak üzere kâmilen ele geçmiştir.

Cürümlerini itiraf eden maznunlar evraklarile birlikte Adliyeye tevdi edilmişlerdir.

Bugünkü içtima

Türk tarihi Ana hatlarının medeniyet kısmında vazife olan zevatın bugün saat 15 te Darülfünunda Edebiyat fakültesinde toplanmaları fakülte reisliğinden bildirilmektedir.

Mübadelede

Etablilere Tevziat

Ayın yirmisine kadar bitirilecek

Muhtelit mübadele komisyonu reisler komitesi dün toplanmış ve İstanbul'da Rum etablilerin iade edilemiyen mallarına mukabil tevzi edilmekte olan 150 bin İngiliz lirasının dağıtılması meselesi ile meşgul olmuştur. Tevziyat 20 kânunuevvelde bitecektir. Bu işle meşgul olan teknik büronun tarihten itibaren lâğvi tekarrür etmiştir. İstihkak sahiplerinden şimdiye kadar çeklerini almamış olanlara, hemen müracaat etmeleri gazetelerle ilân edilecektir.

Tebliğ

İSTANBUL, 14 A.A. — Altıncı talî mübadele komisyonu Türk heyetinden tebliğ edilmiştir:

Etablilik talebinde bulunup ta altıncı talî mübadele komisyonunda işleri olan kimselerin Beyoğlunda Misk sokağındaki dairenin Birinci katına âcilen müracaatları mercudur.

Nureddin Kâmil B.

Brüksel'de tahsilini ikmal eden ve profesör agreje olarak memleketimize dönen Dr Nureddin Kâmil B. Tıp fakültesinde Dr Neş'et Ömer Beyin muavinliğine tayin edilmiş ve işe başlamıştır.

ETUAL SİNEMASINDA
Pek büyük muvaffakiyetler kazanan
MÖSYÖ, MADAM ve BİBİ
film harice gideceğinden son üç günden istifade ediniz.
Yarınki cuma günü sabah 11 de tenzilâtlı matine her yer 20 kuruş.

İstanbul Belediyesi Şehir Tiyatrosu Darülbedayi Temsilleri
Bu akşam saat 21,30 da (ÜÇ SAAT OPERETİ)
Yazan: Ekrem Reşit Bey.
Besteleyen Cemal Reşit Bey.
Umuma 3 perde 27 tablo.
Operetin son haftasıdır.
1336

Bu akşam : GLORYA 'da
BÜYÜK GALA OLARAK
Bütün filmlerin en muazzamı ve en harikulâdesi
BEN-HUR
Baş rollerde:
RAMON NOVARRO ve MAY MC AVOY
İnanılmıyacak derecede zengin bir mizansen
Yeni seslendirilmiş kopyesi — Metro-Goldwyn-Mayer mamulâtı
İlâveten: FOX JURNAL

Bu akşam : MAJİK SİNEMASI
RİCHARD TAUBER'i
Büyük gala olarak
BİR AŞK NAGMESİ
filminde takdim edecektir.
İlâveten: RADYO - NEWS
Yerlerinizi evelden temin ediniz. Telefon: 40690

Bu akşam
ARTİSTİK'te
ALBERT PREJEAN'ın ANNABELLA ile beraber teganni edeceği
GAİP ÇOCUK
Fransızca sözlü ve şarkılı filminin ilk iraesi şerefine
BÜYÜK GALA
Her akşam perde aralarında POLIANSKY ORKESTRASININ sahnede konseri
Yerlerin evelden temin edilmesi rica olunur.

Kuyruklu Yıldız Geçiyor
Harikulâde muzik Harikulâde film
Harikulâde san'at Karikulâde kadın
MAVİ TUNA
Dünyanın en büyük san'atkâr kadını ve en büyük orkestrası. Ayni film içindedir.
Mümessili : Kontes rolünde BRİGİTTE HELM
Müzik : Budapeşte Çıgan RODE-SANDOR
Bugün ALEMDAR Sinemasında başladı.
Matineler: 2,30-5 gece 9,30 -- Cuma 1,3,5,7 gece 9,30

ELHAMRA ve MELEK
Sinemaları müdiriyeti;
Muhterem İstanbul halkına ve bütün sinema müdavimlerine sesli filmlerin başladığı tarihtenberi yapılan bütün filmlerin EN GÜZELİ — EN MUAZZAMI — VE HEYECANLISI olan ve
GRETA GARBO — RAMON NOVARRO
tarafından misilsiz bir surette ibda edilen
MATA-HARİ
san'at ve güzellik abidesini
19 Birinci Kânun Pazartesi akşamı
Büyük sinema müsameresi olarak takdim edeceğini müjdelemekle iftihar eder.
FİATLARDA ZAM YOKTUR.
DİKKAT: Bu muazzam şaheser, önümüzdeki Cumartesi günü saat 11 de ELHAMRA sinemasında MATBUAT erkânına, mümtâzlarına, şehrimiz sinema ve film müessesesleri müdirlerine hususî bir seans olarak takdim edilecektir.
Metro-Goldwyn-Mayer filmidir.

BEKÂRLIĞA VEDA
Franz Lehar'ın Meşhur Opereti

ZAYİ — 314 liva numaralı Beyoğlu şubesince alınan maaş cüzdanımı ve resmî senetlerimi ve mühürümü bir beyaz torba içinde Kasımpaşa pazar yerinde düşürdüm bulanlara helalımdan iki lira vereceğim. Kasımpaşa Tabane meydanı 30 numarada Hacı Fatma Hanım.

"Milliyet,, in romanı: 7

SEN ve BEN

Muazzez Tahsin

cak bir şeye rastlamamıştı. Okuduğu kitaplarda, anladığı halde lâderinliğini ölçemediği başka bir şey daha vardı:

— Gözlerin sırrı!...

Yabancı erkeklerin kendisine takılan gözlerinde bu sırrı keşfetmek hevesine düşmemişti. Bu, gayrişuurî olarak anladığına göre, aramakla keşfedilebilen bir sır olmıyacaktı. Yalnız hayatında bir defa, kendi gözlerine dalan yeşil bir çift gözün içinde derin bir sır olabileceğini görür gibi olmuştu; fakat o gözleri ve kendisine onları gösteren acip, yalnız peri masallarında yaşanan ve her düşündükçe ona korkulu fakat tatlı bir rüya hissini veren vak'ayı hatırlamak istemiyordu. Hayatında heyecanlı ve tatlı olduğu kadar karanlık ve dehşetli kalan yegâne vak'a bu olmuştu.

Nejat kendisile alâkadar olup hayatını doldursa, belki içindeki bu boşluk dolacaktı. Fakat o, nişanlısındaki bu hissi bu boşluğu görmekten ve anlamaktan o kadar uzaktı ki, tecrübesiz ve acemi Leylâ bile, bir gün olup Nejadın nasıl onun benliğini ve hayatını dolduracağını kendi kendine sorduğu zaman, anlayamadığı bir duygu kalbini sıkarak onu titretiyordu.

Her halde evlenmek, bundan başka bir şey olmalıydı... Bunu anlamadan ve bilmeden hissediyordu.

Şimdiye kadar, böyle düşündüğü zamanlarda:

— Acaba beni seviyor mu? diye kendi kendine, bir çok defalar, sormuştu.

Cevabı da sade idi:

— Evet seviyor; fakat bu sevgisi, teyzemin sevgisine pek benziyor. Meselâ, ben hastalansam, sıhhatimle alâkadar oluyor, yemek yemesem canı sıkılıyor, sevdiğim yemekleri, yemişleri alıp önüme koyuyor, istediğim müzik parçalarını İstanbuldan alıp getiriyor.

Dahası var.. Ben seviyorum diye bahçenin bir köşesine bir tenis kordu hazırlattı.. Kürek çekmekten roşlandığım için bana bir sandal aldı.

Evet, bunları hep Nejat yaptı... Fakat bir defa olsun benim çaldığım piyanoyu dinlemek hevesine düşmediği gibi ne benle tenis oynadı, ne de sandalda birlikte gezdik..

Biraz haksızlık ediyorum belki fakat, ne yapayım? Nejadin bana karşı olan fedakârlığında ben bir az vazife kokusu duyuyorum.. Büyük bir ağabeyin, kardeşine karşı olan vazifesi...

Beni bir nişanlı gibi seviyor mu? İşte bir kördüğüm gibi kafamın içinde düğümlenen sual...

Acaba beni bir nişanlı, bir sevgili gibi sevse nasıl olurdu? Ne yapardı? Gözleri ne söylerdi?.

Leylâ, bütün bu muammaları halledemediği için sinirleniyor ve işte bunun için günlerini hep çalışmakla geçirerek kendi kendine kalmaktan korkuyordu.

* * *

Eve tam vaktinde yetişti..teyzesi ve Nejat sofraya oturmuşlardı...Kabahatli bir küçük çocuk gibi kızararak peçetesini aldı ve sessizce yemeğini yedi.

Teyzesile Nejat bugünün mühim vak'asına, Bedi Muammere ait şeyler konuşuyorlardı. Böyle iken, içinde kırgın bir bıkmışlıkla onların konuşmasile alâkadar olamadı ve yemeğini yer yemez evine, odasına çekildi.

* * *

Vapur yanaştığı vakit iskele adeta tenha idi.

Nejat, gözlerile etrafı aradı....

— Leylâ, belki vapura gelirim, demişti; fakat biz bir vapur evvel geldik... Bunu tahmin edememiş olacak.

Bedi Muammer, senelerdenberi görmediği ve her defa memleketi hatırladıkça gözlerinin içinde parlıyan uzak çamlıklara bakıyordu. Nejadın sözünü, bir rüyada gibi işitti ve onu cevapsız bırakmamak için:

— Hava pek sıcak.. bu saatte çıkmadığı iyi oldu... dedi. Ve yürüdüler;

Bindikleri arabayı, arabacıyı, yolda giderken bütün tur yolu üzerindeki evleri ve bahçeleri, dün bırakmış, onlardan yeni ayrılmış gibi hepsini içine sindirmeğe çalışıyor ve ilk gençliğinin canlı hatıralarını bu yollarda arayıp buluyorlardı

— İşte Ahmet Beyin köşkü.... Sarı saçlı, mavi gözlü bir bebek olan kızile kaç defa çamlıklarda buluşmuş ve konuşmuştuk.... Burası Nikonun bahçesi.. Ne nefis yasemin ve amberleri vardı. Hele top top açan güllerini koparmak için duvardan atlayıp bacağımı yardığımı bugünmüş gibi hatırlıyorum. Şimdi bile söylerken dizimin yarası sızlıyor sanki...

İşte Dadılar çamlığı!... Leylânın arabasını sürerek, kaç defa Emsal dadımla buraya geldim ve onlar bir köşede oynaşırken ben kitabımı okudum, krokiler çizdim. Heybelinin buradan görünüşüne bayılırdım. O manzara hiç değişmemiş, hattâ kabilse daha güzel bile olmuş....

A, Nejat.. Salâhattin Beyin köşkü yanmış .. Ne yazık!.. Nefis bir korusu vardı. Şimdi Salâhaddin Beyler nerdeler?

— Hepsi dünyanın bir ucuna dağılmışlar. Bey öldükten sonra oğullarını gören olmadı.

— İnce, fidan kibi bir kızı vardı... O ne oldu?.

— Vallahi senelerdenberi orta dan kayboldular.. Farkında değilim.. senin gibi merak edip te sormadım.

— Vah filezof Nejat vah... Elbette ki merak eder sorarım. Eskiden bu kocaman ada benim malikânem gibi bir şeydi. Onu karış karış bilirim. Yalnız adayı mı?. Her evinde yaşıyanları.. en ufak teferrüatına, en basit hikâyelerine kadar bilir ve tanırım.

Birkaç gün sonra göreceksin, bu hikâyeleri nasıl teker teker hatırlıyacağım.

Yalnız, harpten sonra birçok yeni zenginler gelip burada yerleşmiş diye işittim... Onları bittabi tanımam; fakat sen bunun için bana yardım edersin değil mi?

— Ben mi? İşte yaya kaldın şimdi... Bu gibi tafsilâtı sen Leylâdan sorar öğrenirsin. Benim bunlarla hiç alâkam yok.

— Oh!... Memleket havası insanın ciğerlerine şifa getiriyor. Kim ne derse desin, buraları cennettir vesselâm. Hele senelerle uzakta kaldıktan sonra bu güzel yerleri yeniden görmenin nekadar tatlı bir heyecanı var bilsen!

İnanır mısın? Eve yaklaştıkça, içimde, bir sevgiliye giden âşıkın halecanı uyanıyor. Kalbim çarpıyor... çarpıyor.

İşte küçük bakkal.. işte eve yakın kameriye. Solda arabalık.. İşte kuyusundan su çekmekle eğlendiğimiz hâlî köşk ve.. işte ev.. arabacı dur!..

İçindeki sabırsız heyecana rağmen, Bedi Muammer, evvelâ Nejadin girmesini bekledi... kendisi-

(Devamı var)

İrtişa meselesi Mecliste

(Başı 1 inci sahifefde)

Lûtfi Beye ihale edilmesinde Hasan Bey fesat karıştırmamıştır..

İthal müsaadesini varidat müdürlüğünün müzekkeresi üzerine müciplemiş, ve teferrüatla meşgul olmasına mecburiyeti ve imkân olmadığından şahsî yolsuzluğu varit görülmemiştir.

2 — Fişek mukavelesine zeyl olarak ikinci bir mukavele yapılmasında varidat umum müdürlüğünün müzekkeresi üzerine vekiller heyetinden karar alınarak pazarlık esası üzerine münakasa yapılması muamelelerinde yolsuzlukla sui istimale iştirakini gösterir bir hale tesadüf edilmemiştir.

3 — 716,559 adet fişeğin mahrecine iadesi lâzımgelirken celbi takarrür eden çeşitlerden bulunmadığı için mahrecine iade edilecek fişeklerin ithaline varidat umum müdürlüğünün gösterdiği lüzum üzerine müzekkereye "mucibince" işaretini koyan Hasan Beye isnadı kabil bir suç görülmemiştir.

4 — Avans işinde Lûtfi Beyin bayilere verilen malların idareye mal edilmiş olduğu, buna mukabil kendisine para verilmesi hakkındaki istidası geldikten sonra askeri fabrikalar umum müdürlüğünden sorulan bu mesele hakkın da teslim edilecek mikdarın idare mize mal edilmesi ahiren kabul edilmiştir.,, şeklindeki fıkra üzerine varidat müdürlüğünün eskisi gibi avans verilmesi hakkındaki lüzum müzekkeresine "mucibince" işaretini koyan Trabzon meb'usu Hasan Beyin mes'ul ve salâhiyettar daire müdürünün gösterdiği vaziyeti kabul ettiği anlaşılmış, bu muamelede mes'uliyeti mucip bir hali görülmemiştir.

5 — 7500 liralık otomobil işinde, maznunlardan ikisinin ortaklarına gösterdikleri bazı mevhum masraflar meyanına böyle bir otomobili de dahil ettikleri anlaşılmış, acentelerde yapılan tahkikat neticesinde Hasan Beyin bizzat aldığı Fiat ve Kryasler markalı iki otomobilden başka hediye olarak otomobil aldığına tesadüf edilememiştir. Muhtelit encümen yapılan tahkikat neticesinde Hasan Beyin bu işlerle irtibat ve iştirakini gösterir bir hale tesadüf edilmediğinden hakkında tahkikat açılmasına mahal olmadığına, evrakın iadesine karar vermiştir. Karar ittifakla verilmiştir.

İran petrolleri Ve İngiltere

(Başı 1 inci sahifefde)

zarfında müsbet bir cevap verilmediği takdirde ihtilâfı La Haye mahkemesine havale edeceğini bildirmektedir. İngiliz Avam Kamarasında bu mesele hararetli munakaşalara zemin olmuş ve ekalliyet fırkası İranın İngiltere tarafından tehdit edildiğini ileri sürerek hükûmete hücumlarda bulunmuşlardır. İcap ettiği takdirde hükûmetin kuvvet istimal edip etmeyeceği muhalif meb'uslar tarafından sorulmuş. Dahiliye müsteşarı Mr. Eden , bu suale ne müsbet ne de menfi bir cevap vermemiştir. İran hükûmeti bu imtiyazları ilga etmekle İngiltere petrol siyasetinin can damarına dokunmuş oluyor. Bu ihtilâf hakkında dün akşam geç vakit gelen haberler şunlardır.

İranın cevabı

LONDRA, 14 (A.A.) — Anglo-Persien petrol şirketinin ilgası meselesine ait İngiliz notasına İranın cevabı bu sabah Londraya vasıl olmuştur. Tahran hükûmeti cevabında La Haye adalet divanını aradaki ihtilâfı halle salâhiyettar addetmediğini ve ihtiyarî maddenin meseleye tatbik edilemiyeceğini bildirmektedir.

Hariciye müsteşarının beyanatı

LONDRA, 14 (A.A.) — Hariciye müsteşarı M. Eden İngiliz - İran ihtilâfı hakkında Avam kamarasında sorulan bir suale şu cevabı vermiştir: Hükûmet, İran hükûmetinin verdiği cevaba muttali olunca meseleyi Milletler Cemiyeti misakının 15 inci maddesi mucibince Milletler Cemiyeti meclisine havale etmeğe karar vermiştir. Bundan dolayı bu hususta Milletler Cemiyeti kâtibi umumîsine bir telgraf gönderilmiştir.

LONDRA, 14 (A.A.) — M. Eden İngiltere - İran ihtilâfı hakkında Avam Kamarasında başladığı beyanatına şu suretle devam etmiştir: "İngiltere hükûmeti bu ihtilâfı La Haye adalet divanına havale etmke hususundaki ilk tasavvurundan vaz geçmemiştir. Çünkü İran hükûmeti Milletler Cemiyetine müracaat ederek beynelmilel La Haye adalet divanı nezdinde aleyhinde ikame edilen davanın durdurulmasını istemek hakkına malik bulunmaktadır."

Bir kadın yandı

İZMİR 14. (Milliyet) — Ester isminde ihtiyar bir müsevi kadını si-

Şeker ithali

(Başı birinci sahifede)

tamim edilmiş olan talimatnamenin dördüncü maddesinde yazılı heyetlere tahriren müracaatları lâzımdır. Bu müracaatlarda şekerin cinsi ve miktarı, bedeli, menşei ve hangi gümrükte olduğu veya hangi vasıta ile gelmekte bulunduğu tasrih etmelidir.

3 — İkinci maddede yazılı müddet zarfında müracaat etmeyenlerin bilâhare vukubulacak müracaatleri hiç bir suretle nazarı itibare alınmıyacaktır.

4 — İkinci maddede yazılı heyetler birinci kânunun 31 inci günü akşamına kadar kendilerine vaki olan müracaatları tarih ve numara sırasile bir cetvele dercederek ikinci kânunun üçüncü günü akşamına kadar İktısat Vekâleti namına postaya tevdi etmiş bulunacaklardır. Bu heyetlerin alâkadarlara müracaatlerini tesbit için birer numara vermeleri mecburidir.

5 — Şekerin menşei olan memlekete göre İktısat Vekâletince tesbit olunacak muadil kıymette Türk mahsulâtını Birinci kânunun 15 inci gününden itibaren o memlekete ihracı ve satılması mecburidir. Çekoslovakya için bu mahsul münhasıran fındık, Belçika için arpa ile 930 senesi veya daha evvelki seneler mahsulü tütün, Macaristan için üzüm, incir ve fındık, Romanya için zeytin ve zeytinyağı, Hollanda için üzüm, incir ve 930 senesi veya daha evvelki seneler mahsulü tütün olarak tesbit edilmiştir. Rus şekerleri evvelce tekarrür etmiş olan esas dahilinde gireceklerdir.

6 — İhraç edilen malın gittiği mahalde gümrük rüsumunun tediye edildiğinin ve satılmış olduğunun ispat olunması ve ayni zamanda o mahalde bulunan Türk sefir veya en büyük hariciye memurunun tasdiklerini havi vusul şehadetnamesi ibraz edilmesi mukabilinde şekerler memlekete ithaline gümrükçe müsaade olunacak ve keyfiyet İktısat Vekâletine bildirilecektir.

Bu suretle ithal edilecek şekerlerin bedellerinin 8 numaralı kararname mucibince ihracat dövizlerinden tediyesi veya mahsubu şarttır.

7 — Şeker, kahve ve çayın memlekete ithali için İktısat Vekâletiyle alâkadarlar arasında yapılmış olan hususî mukaveleler hükümleri mahfuzdur.

Türk mahsulâtına mukabil

ANKARA, 14 A.A. — İktısat Vekâletinden tebliğ olunmuştur:

1 — Türk mahsulâtı ve mamulâtından hükûmetçe takas eşyası arasına ithal edilenler hali, tiftik, Gülyağı, palamut ve hulâsası, kereste ve travers, 930 senesi veya ondan evvelki seneler mahsulünden tütün, kömür müstesna olmak üzere madenler ile incir, fındık, canlı hayvan, afyon, zeytin, zeytinyağı ve kuşyemiyle Antep fıstığını Türkiye eşyasına henüz pazar olmıyan memleketlere ihraç ve satarak mukabilinde o memleketlerden muadil kıymette eşya getirmek istiyenlere, talepleri aşağıda yazılı şartlara uygun bulunmak şartiyle İktısat Vekâletince müsaade verilmesi tekarrür etmiştir.

2.— Bu husustaki talepler tahriren İktısat Vekâletine yapılmalıdır.

3.— Talep olunacak ihracat miktarının 200 bin liradan az olmaması şarttır.

4.— Türk mahsulât ve malâtına henüz pazar olmıyan memleketler Japonya, Brezilya, Hindistan, Cenubî Amerika, Portekiz, gibi memleketlerdir.

5.— İhraç olunacak malların dövizlerinin tahsil edildikçe 8 numaralı döviz kararnamesi mücibince Merkez Bankasına bir bloke hesaba yatırılması ve ancak ithal edilen eşya dövizlerinin tediyesine tahsisî mecburidir.

Binaenaleyh ihracat dövizleri memlekete girmedikçe ithalât dövizleri verilemez. Ancak satın alacağı Türk malı için mubayyadan evvel döviz getirmek istiyenler İktisat vekâletini haberdar etmek ve bu dövizleri millî bir bankaya yatırarak oradan türk malları bedellerini ödediğini banka kuyuduyle isbat etmek şartiyle bu kayittan istisna edebilirler.

6.— Taliplerin birinci madde mucibince yapacakları ihracat mukabilinde kontenjan haricî olarak memlekete sokmak istedikleri eşyanın cins ve miktarlarını da İktisat Vekâletine bildirmeleri icabeder. Bu eşya alâkadarla İktisat Vekâleti arasında görüşülerek tespit ve mükabeleye dercolunur.

7.— Mukavele tarihinden itibaren ihraç edilip satıldığı vesaikle ispat edilen eşyanın kiymeti 13344 numaralı kararnamenin üçüncü maddesinin tatbikina dair tamim edilmiş olan talimatnamenin dördüncü maddesinde yazılı heyetler marifetiyle tespit olunur. Bu ihracatın İstanbul İzmir, Mersin, Samsun, Antalya, Trabzon, Çanakkale, Fethiye ve Kül lük gümrüklerinden yapılması meşruttur.

8. — İthal edilecek eşyanın kıymeti muamele vergisine matrah olan kıymetten yallnız gümrük resmî tenzil olunarak bulunan kıymettir.

9.— İhracatın ithalâttan evvel yapılması meşruttur.

Malın kimlerden alındığı, hangi vasıtalarla hangi memleketlere ne za-

kete gümrük resmî tediye olunarak çıkarıldığının o memleket gümrüklerinden ve mahallindeki Türk Sefir veya en büyük hariciye memurundan tevsiki ve satılmış olduğuna dair vesaikin ibrazî mecburidir. Bu vesaik alâkadarlar tarafından Ankarada Takas komisyonuna ibraz edilerek komisyonca verilecek müsaade üzerine ithal edilmek istenilen malın gümrüklerce kontenjan haricî ithallerine müsaade olunur. Komisyonun müsaadesi tarihinden itibaren altı ay zarfında malların ithal edilmiş bulunması mecburidir.

10.— Alâkadar tarafından iktisat vekâletince makbûl ve müteber malı bir teminat gösterildiği takdirde türk malı ihraç edildikten sonra bu malın mahalline vardığı ve gümrüğü Tediye edildiği ve satıldığı hakkındaki vesaikin ve vüsul şehadetnamesinin vüruduna intizaren ithalât yapılmasına müsaade olunabilir. Bu takdirde keyfiyet İktisat Vekâleti tarafından gümrük ve İnhisarlar Vekâletine bildirilecektir.

11.— Bu esaslar dahilinde İktisat Vekâletiyle mukavele aktedenlerine esamisi Vekâletçe takas komisyonuna ve gümrük ve inhisarlar vekâletine bildirilecek ve gerek komisyonca ve gerek gümrüklerce bu esamiye ait ihracat ve ithalât hesapları tutulacaktır.

12.— İktisat vekâleiyle mukavele aktedildikten sonra teahhüdün ifâsı mecburî olacak ve bu hususta makbul ve müteber malî teminat gösterilecektir.

Çekoslovakya ile itilâf

ANKARA, 14. A. A. — İktisat Vekâletinden tebliğ edilmiştir:

Çekoslovakya hükûmetince türk fındık ve incirlerine vazedilmiş olan ithalât kambiyo tahdidatının ahiren refedilmiş olduğu ve bundan böyle bu mallarımızın Çekoslovakyaya ser best bir surette ithal olunabileceği tebliğ olunur.

Lehistanla uzlaşma

ANKARA, 14.A.A. — İktisat Vekâletinden tebliğ olunmuştur:

15 Teşrinisani 932 den itibaren üç ay müddetle müteber olmak üzre memleketimizle Lehistan arasında aktedilen takas mukavelesinin tatbikî tekarrür eylemiştir. Bu mukaveleye nazaran memleketimizden Lehistana 128 bin Zeloti kıymetinde halı 352 bin Zeloti iç fındık, 73 bin Zeloti iç ceviz, 21 bin Zeloti fıstık, 31 bin Zeloti incir, 84 bin Zeloti kuru üzüm, 21 bin Zeloti taze meyva ihracına mükabil:

Lehistandan 20 bin Zeloti yün iplik, 20 bin Zeloti ambalâj kâğıdı, 30 bin Zeloti hurdavat eşyası 150 bin Zeloti yünle krişik pamuklu mensucat 70 bin Zeloti parke ve kontrplak, 235 bin Zeloti pirinç, 60 bin Zeloti yünle karışık pamuklu mensusus mensucat, 25 bin Zeloti kıymetinde şişe ve lâmba şişesi ithal edilecektir.

Her iki memleket menşe şehadetnameleriyle tevsik edilecek olan bu eşya serbestçe her iki memlekete ithal edilecek ve bu mütekabil ithalât eşyası dövizleri de kezalık serbestçe ita olunacaktır. Keyfiyet ehemmiyetle türk ihracat tacirlerine tebliğ olunur.

Yeni ölçüler

(Başı 1 inci sahifefde)

sı kaim olacağından, bunun tatbi katta mucip olabileceği acemilikleri izale için de, hazırlanan tabloların çok yardımı olacaktır. Kanunda litre (bir kilogram taktir edilmiş suyun azamî kesafette ve normal otmosfer tazyikı altındaki hacmi) diye tarif edilmiştir. Sudan hafif veya ağır mayiata göre bu hacmin değişmesi tabîdir. Bu farkları da belediyenin hazırladığı tablolarda bulacağız.

Telâş ve tereddüt

Maamafih, büyük, küçük piyasalarda bazı esnaf yeni ölçülerin nasıl tatbik edileceğinde mütereddit bulunmaktadırlar. Dün büyük tüccarlar bu mesele hakkında izahat almak üzere ticaret odasına müracata etmişler, fakat oda bu hususta hiç bir malûmatı olmadığını bildirmiştir. Ticaret odası İktısat vekâletine vaziyeti tekrar sormağa karar vermiştir. Yeni ölçü kanununun tatbika başlanmasına 15 gün kaldığı halde esnafın elinde henüz yeni ölçüler mevcut değildir. 15 gün içinde de hiç bir fabrika bütün ölçüleri yapmağı üstüne alamamaktadır. Bir çok küçük esnaf belediyeye müracaat ederek ölçüleri nereden ve nasıl tedarik edeceklerini sormuşlardır. Bundan başka bir de ölçülerin kontrolü meselesi vardır. Belediyenin elinde miyar olarak ölçüler henüz mevcut değildir ve senebaşına kadar da yetişebileceğine katiyen ihtimal verilmemektedir. Belediye reis muavini Hâmit Bey dün bize bu hususta dedi ki:

— Kanun 1 kânunusanide mevkii meriyete giriyor. Fakat tatbikat için ayrıca bir talimatname ihzar edilmekte idi. Bu talimatname henüz gelmediği için, biz ne şekilde hareket edeceğimizi bilmiyoruz. İktısat vekâletine yazarak talimatnameyi istedik. Henüz cevap gelmedi. Fakat zannediyoruz ki bu vaziyet karsısında kanunun

Fırkada Verilen Kararlar

(Başı 1 inci sahifede)

retle neticelendi:

1 — Sayım rüsumunun tadili hakkında olan muhtelif takrirler tetkik ve icap eden tadil imkânını razırlamak üzere fırka tarafından bütçe encümenine,

2 — Tuz rüsumunun esasları bir surette tefrik edilerek neticesinin önümüzdeki bütçe senesi zarfında fırkaya getirilmesi karariyle Gümrük ve İnhisarlar vekâletine,

3 — Satılan emvali milliye taksit bedellerinin tecili, mübadillerin mesken icarı bedellerinin alınması gibi hususlara ait muhtelif takrirler tetkik edilmek üzere fırka tarafından maliye encümenine,

4 — Memurin kanunu ile mütenazır kanunların tadili hakkında olan 100 imzalı takrir muhtelif encümenlerden birer aza almak suretile fırkaça teşkil olunacak memurin kanunu encümenine havale edilmiştir.

5 — Ümum hıfzıssıhha kanununun 128 inci maddesinde yazılı nizamnamenin bir an evvel tanzim ve tatbikı hakkındaki takrir müttefikan kabul edildi.

6 — Mektep kitaplarının hükûmetçe basılması, san'at ve yatı mekteplerinin umumî bütçeye alınması hakkındaki takrirler Maarif vekâletine,

7 — İzmirin Buça bağları hakkında Maliye vekâletinin emrinin icra edilmemesinin sebebinin tahkiki hakkında takrir Maliye vekâletine, köy kanununun temini, tatbikı hakkındaki takrir Dahiliye vekâletine verilmiştir.

8 — Arazi ve bina vergilerinin mahallî idarelerle, belediyelere terki hakkında takrir ittifakla reddedilmiştir.

9 — Kredi meselesine taallûk eden takrir berayı tetkik İktısat vekâletine verilmiştir.

10 — Samsundan Mersine kadar gidecek bir tren tertibi suretiyle Samsun - Sivas hattının küşat merasiminin yapılması teklifini havi takrir kabul edilmiştir.

Salı günleri mutat içtimaların devam edilmek üzere celseye nihayet verildi.

Komşu memleketlerde

Suriye Başvekili Halepte

Halepten 10 tarihile yazılıyor : Tetkik seyahatına çıkan vüzera Reisi Hakkulazım Bey yarın sabah buraya gelecektir.

Bu münasebetle kendisini karşılamak üzere Valinin riyasetinde bir heyet Milre kazasına gitmiştir.

Osmanlı hanedanının emlâki

Sakıt Osmanlı hanedanının Suriyede bulunan emlâk ve arazilerine ait dava bitmiş ve mahkemei temyize de bunların Evkaf dairesinin malı olmasına karar verilmiştir.

Fransa mandayı bırakıyor

Elyevm Cenevrede bulunmakta olan Suriye fevkalâde komseri M. Ponsot mandalar komitesinde izahat vermekte devam ediyor. Gelen haberlere nazaran Suriye ile Fransa arasında İrak ile İngilizler arasında yapılan muahedeye müşabih bir muahede yapılacaktır.

Suriye tütün imtiyazı

Türkiye hükûmetinin Suriyedeki tütün imtiyazının alınmasına karar verdiği ve Suriye hükûmetile bu mesele hakkında görüşmek ve imtiyaz mukavelenamesini imzalamak üzere şirket müdürlerinden Hasan Beyi memur ettiği bura gazetelerin de yazılmaktadır.

cektir."

Müskirat şişeleri

İnhisarlar idaresi, yeni ölçüler kanununa göre, 1 kânunusaniden itibaren litre hesabile içki satışlarına hazırlanmış ve yeni ölçülere göre içki fiatlarını tesbit etmiştir. Kapalı şişelerle müskirat, - şarap müstesna - 10, 15, 25, 50 ve 100 santilitrelik şişelerde satılacak, üzerlerinde etiket veya sürşarj bulundurulacaktır. Şimdi kilosu 301 kuruşa satılan fevkalâde rakıların 932 gram tutan litresi 280 aliyülâlâ rakıların litresi 235, alâ rakıların litresi 188, birinci rakıların litresi 140 kuruşa satılacaktır. Yarım litrelik, 15 ve 10 santilitrelik rakı fiatları da buna

İranla imza Edilen Muahedeler

(Başı 1 inci sahifefde)

Akay Mirza Mohamat Ali Han Frugi'yi tayin etmişlerdir.

Bu murahhaslar, usulüne uygun görülen salâhiyetnamelerini teatiden sonra aşağıdaki hükümleri kararlaştırmışlardır:

Madde: I.— Âkit taraflardan birine karşı bir veya birkaç üçüncü devlet tarafından bir askerî hareket yapılırsa âkit taraf öbür taraf hakkında bitaraflığını muhafaza etmeği taahhüt eyler.

Madde: II.— Âkit taraflardan her biri diğerine hiçbir suretle tecavüz etmemeği ve bir veya birkaç üçüncü devlet tarafından aktolunup diğer âkit taraf aleyhine veya onun memleketinin kara ve deniz emniyeti âleyhine müteveccih siyasî, iktisadî yahut malî hiçbir ittifak veya itilâfa girmemeği taahhüt eyler.

Bundan başka âkit taraflardan her biri bir veya birkaç üçüncü devlet tarafından diğer taraf âleyhine tevcih edilmiş herhangi düşmanca bir harekete katılmıyacağını taahhüt eyler.

Madde: III.— Bir veya birkaç üçüncü devet âkit taraflardan birine karşı düşmanca mûameleler ve askerî hareketler icrasına başlıyarak diğer tarafın topraklarından asker, silâh ve mühimmat geçirmek, erzak, hayvanat veya harbe yarıyacak olan başka şeyler tedariki yahut ric'at eden kıt'aların nakli suretlerile istifade etmek veya ahalisini tahrik ve teşvik ile kendi maksatlarına göre kullanmak veya bu topraklar üzerinde askerî istikşaflar yapmak için diğer tarafın bitaraflığını bozmağa kalkışırsa o taraf yapılan bu harekatlere karşı bitaraflığını silâhla müdafaaya mecburdur.

Madde: IV.— Âkit taraflardan biri bir veya birkaç üçüncü devletin düşmanca hareketlerine maruz kaldığı takdirde diğer taraf vaziyeti iyi yolâ koymak için bütün gücü ile çalışacaktır.

Eğer bu gayretlere rağmen harp bir emrivaki halini alırsa, iki âkit taraf yüksek menfaatlarına uygun bir hâl çaresi bulmak maksadile vaziyeti aralarında yeniden dikkatle ve hayirhahlıkla tetkik etmeği taahhüt ederler.

Madde : V.— Âkit taraflar kendi memleketleri içinde diğer taraf memleketinin huzur ve emniyetini bozmak veya hükûmetini değiştirmek maksadını güden teşekkül ve tecemmülerin vücut bulmasına ve ikametine ve yine diğer memlekete karşı propaganda yahut herhangi başka bir vasıta ile mücadele maksadında bulunan şahısların veya tecemmülerin ikametine meydan vermemeği taahhüt ederler,

Madde : VI.— Yüksek âkit taraflar aralarında iktisadî emek beraberliği şartlarını mümkün olduğu kadar kısa bir zaman içinde tanzim etmek hususunda ittifak etmişlerdir.

İktisadî emek beraberliği vasıtalarının tayininî birbirinin topraklarından serbest transit yapılmasını ve iki memleket arasında her türlü münakale ve muvasale vasıtalarının tesisini âkit tarafların göstereceği mutahassıslar tetkik edeceklerdir.

Madde: VII.— Şurası mukarrerdir ki âkit taraflardan her biri işbu muahedenamede tayin edilen karşılıklı taahhütler haricinde diğer devletlerle her türlü münasebetlerinde serbestçe hareketini tamamile muhafaza edecektir.

Madde: VIII.— İşbu muahedename tasdik edilecek ve tasdiknameler mümkün olduğu kadar az bir zaman içinde Tahranda teati edilecektir. Muahedename tasdiknamelerin teatisinden sonra derhal meriyete girecek ve 5 yıl sürecektir. Şayet muahedename bu 5 yıllık müddetin sonundan 6 ay evvel âkitlerden biri veya diğeri tarafında feshol unmazsa kendiliğinden bir yıl daha müteber olacak ve fesih keyfiyeti ancak 6 aylık bir müddetin bitmesinden sonra hüküm ve tesiri haiz olacaktır.

İki taraf murahhasları yukarıdaki maddeler hükümlerini kabul ederek bu muahedenameyi imzalamış ve mühürlemişlerdir.

Ankara'da 5 sonuncu teşrin 1932 tarihinde iki nüsha olarak tanzim edilmiştir.

M. A. Frugi Dr. Tevfik Rüştü

Dostluk Muahedesi

Bir taraftan
Türkiye Cümhuriyeti,
Diğer taraftan
İran devleti

Aralarında teyemmünen mevcut olan öz dostluk ve kardeşlik bağlarını kuvvetlendirmek ve iki memleketin umumî münasebetlerine taallûk eden 22 nisan 1926 tarihli emniyet ve dostluk muahedenamesindeki maddelerin hükümlerini yeni bir dostluk muahedenamesine tekrar koymak arzusunu besledikleri cihetle bu maksatla murahhasları olmak üzere:

Türkiye Reisicümhuru Hazretleri : Hariciye Vekili ve İzmir Meb'usu Doktör Tevfik Rüştü Beyefendiyi,

Alâhazereti Humayun İran Şahınşahı:

Hariciye veziri Cenabi Eşref Akay Mirza Mohamat Ali Han Frugi'yi tayin etmişlerdir.

Iktısat vekilinin nutku

(Başı birinci sahifede)

mi bana ifade etmek saadetini vermiştir. Milli Tasarruf Cemiyeti bize, bayram haftası münasebetile para biriktirmenin, yerli malla ra karşı rağbetin vazife olduğunu hatırlatıyor. Bu mühim hareketin yalnız bir haftaya mahsus bir moda değil, bütün hayatmızda millî bir düstur olması lâzımdır. Esasen gösterilen hedef de budur.

Tasarruf fikri hemen beşeriyetin vücut bulduğu zamanlardan beri insanlarla beraber yürüyen bir his, bir fikirdir. İnsanların istikbal endişesi, istikbal için hazırlık yapması fitri bir zekâ eseridir. Tasarruf umumî bir hal alınca kuvvettini, kudretini şüphesiz arttırır. Diğer medenî memleketler de ferdin saadeti için insanlar, mahsûs kuvvet için millet halindeki büyük kütleler, tasarruf oldukları şahıslarına ve mensup oldukları muhit ve vatanlarına hizmet etmek yolunu bulmuşlardır.

Aziz ve büyük millettimiz kendisini millî muhitinde samimî yuvasında daima ekonom kalmış kelimenin tam manasiyle tasarrufkâr olmuştur.

1928 senesinde Türkiye İş Bankasında bir karar almıştık.. Kararımız milletin ruhunda gizli kalan tasarruf definesini ortaya atmaktı. Milletin umumi refah ve kuvvet membaı olan tasarruf hareketine şuurlu bir cereyan vermekti.

Aziz Vatandaşlarım:

Arkadaşlarımla bu karara varmak için müzakere ederken tasarrufa vasıta olarak kullanacağımız kumbaraların adedi üzerinde tereddüt hâsıl oldu. 1000 kumbaranın kâfi geleceğini ifade edenler bulundu. İşe başladıktan az bir müddet sonra bu ilk bini, on bin kumbara siparişi takibetti. Bu on binler teaddüt etti. Bugün yalnız İş Bankasının vatandaşlara açtığı küçük cari hesaplar ve dağıttığı kumbaraların adedi elli bini geçmiştir.

Başta Milli İktısat ve Tasarruf Cemiyeti olduğu halde diğer bankaların tasarrufa verdikleri kıymet, millî piyasamızın kredi ve iş hacmine bugün takriben kırk milyon Türk lirası ilâve etmiştir.

Demek oluyor ki ilk müşhedeler, yani Türklerin daima istikbali düşünür, tasarrufa riayet eder, yüksek kabiliyetli bir millet olduğu hakkındaki kanaat filiyatla kendini göstermiştir.

Para biriktirme hareketi bütün hiziyle yürümekte muntazam seyrini takibetmekte berdevamdir. Para biriktirmenin ferdî refaha bir vasıta ve fertlerin saadetini tehdit eden tehlikelere karşı bir siper olduğu işaret etmiştim. Umumî ve millî cepheden bu hareket, tasarruf siyasetimizin ilk merhalesidir. İkinci merhale biriken servetin memleket ihtiyaçlarında kullanılmasıdır. Çok emin bir tarzda, kârlı bir şekilde umran vasıtası olmalıdır. Millî servetin umran sahasına girmesi için bazı tabii şartlar vardır. Bunları hepiniz bilirsiniz. Fakat bir kere de ben tekrar edeyim:

Evvelâ aşayış, sonra kanunlarda istikrar, içtimaî bünyede istikrar ve nihayet millî paranın istikrarı....

Bütün bunları yaşadığımız rejim, Cümhuriyet hükûmeti temin etmiş bulunuyor. Şu halde ikinci merhaleye emniyetle geçebiliriz. Nasıl?

Bir misalle arzedeyim:

Anadolunun ortasında mühim bir servet kaynağımız vardır. Ergani bakır madeni namını taşımaktadır. Cihan piyasalarında bakır fiatleri mühim tenezzüller kaydettiği şu sıkıntılı devrede dahi madenin kârlı bir surette işletilmesi imkânı vardır. Madenin senelik nuvmanı muhitine sekiz milyon lira bırakacaktır. İşlenmesi için fennî, malî tedbirler almıştır. Yalnız civarına şimendiferin gelmesini bekliyor. Hükûmet, büyük ve millî politika haline gelen şimendifer siyasetini, bütçemizin tevazünü esasına halel vermek sizin çizdiği program dahilinde yürütmektedir. Erganı hattı sırasını buluncıya kadar beklemek ihtiyacındadır. Her geçen sene civar halkını sekiz milyon liralık bir kazançtan mahrum etmektedir. Habuki bu iş yalnız on milyon lira sarfıyle tehakkuku kabil bir iştir.

Millî teşebbüs bu şimendiferin bir an evvel inşası için yardım eder ve bunu finanse ederse hem kendisi için hem de vatandaşları için büyük ve kârlı iş yapmış olur. Bazı milletlerin iktısadî varlığını ifade eden memleketine büyük kazançlar temin eden bu kabil hareketlerinin daima şahidi oluyoruz.

Fertler, bilihtiyar malî müesseselerinin rehberliği ve hükûmetlerinin sağlam teminatı ile birikmiş servetlerin kârlı addettikleri heşemmüslere yatırdıkları zaman vatanperverane bir hareket yapmış olmak zevkini maddî kazançlariyle birleştirmiş olurlar.

Buna benzer büyük ve küçük herhalde malî ve fennî noktai nazardan yapılması kudretimiz dahilinde birçok işlerimiz vardır. Bunları herkes bilir ve ifade eder. Fiil sahasına geçebilmesi için, tasarrufun ikinci merhalesi dediğimiz yapıcı harekete birincisi kadar kuvvetle bağlıdır. Devlet parası ve teşebbüsatiyle, fertler münferiden ve müçtemian hususi teşebbüs ve sermayeleriyle, yapacakları işlerde birbirine müzahir olur ve hem ahenk yürürse ikinci merhalede ki muvaffakiyet birincisinden aşağı kalmaz.

Türk Milleti büyük işler başarmıştır. En yüksek irade kuvvetine sahiptir. Her fert kendi nefsinden başlıyarak büyük millî teşebbekküllerde emniyet ve irade kuvvetini görür, ve icapederse çok yakın bir zamanda devlet parası, hususî sermaye ve teşebbüslerle sinai sahada olsun, umran sahasında olsun, ziraî ve ticari sahalarda olsun büyük işlerin başarılmış olduğu görür.

Bazı kosmopolit ruhlu kimseler vardır kiher büyük teşebbüsün bidayetinde durak bükmeyi adet edinmişlerdir. Netekim pek eyi bilirim. Tasarruf hareketinin başlangıcında da, bu adamlar sakit kalmamışlardır. İkinci merhale dediğimiz hareket üzerinde de şüpheli sözleriyle manasızlıklarını ortaya atabilirler.

Aziz Vatandaşlar:

Bunlara verilecek cevapları maddî misallerle göstermek isterim. Harbi umumî esnasında istikraz dahilî aktedilmişti. Eski devrin yaptığı bu finans muamelesiyle ihtilâlimiz, Cümhuriyet hükûmeti alâkadar olmıyabilirdi.

Böyle yapmadı Kıymetinden yüzde doksan ikisini kaybetmiş ve sekiz liraya düşmüş olan obligasyonları elinde tutarak aupair bir hale yani yüz liraya kadar çıkardı.

Cümhuriyet hükûmeti yukarda size izah ettiğim istikrar hareketinde olduğu kadar malî itibarinin şerefini korumakta da çok hassastır.

Aziz dinleyicilerim,

Cihan buhranı hâlâ sarsıntılar içinde beşeriyete elem vermekte devam ediyor. Bundan maalesef memleketimize de hisse düşmektedir. Buna rağmen bazı mühitlerimizde sadî hareketler göze çarpmaktadır.

Türk Milleti diğer büyük meselelerde olduğu gibi iktisadî hareketlerde de yüksek iradesini emniyete kullandığı zaman bu badireyi kendisine mahsus olan metanetle atlatacaktır.

Her zaman şuurla çalışanlara büyük istikbal mevcut olduğunu unutmıyalım.

Allaha ısmarladı.

görülen salâhiyetnamelerini teati ettikten sonra aşağıdaki hükümleri kararlaştırmışlardır:

Madde: I.— Türkiye Cümhuriyeti ile İran devleti ve iki taraf tebaaları arasında bozulması kabil olmıyan sulh ve samimî ve ebedî dostluk cari olacaktır.

Madde: II.— Yüksek âkit taraflar her birinin diplomasî ve konsolosluk mümessillerinin öbürünün topraklarında karşılıklı olmak şartile hukuku düvel kaideleri ve teâmülü dairesinde mûamele görmekte devam edeceklerini ve bu mûamelenin herhalde ve yine karşılıklı olmak şartile en çok müsaade gören millet diplomasî ve konsolosluk mümessillerine bahşolunan mûameleden daha az müsaadeli olmıyacağını kabul ederler.

Madde: III.— Yüksek âkit taraflar memleketleri arasında konsolosluk, ticaret, gümrük ve gemilerinin seyrine müteallik münasebetlerini ve her birinin tebaasının diğeri erazisinde ikametlerile tevakküfları şartlarını hukuku düvel kaidelerine ve teamülüne ve tamamile karşılıklı olmak esasına uygun mukavelenamelerle tanzim etmek hususunda mutabık kalmışlardır.

Madde: IV.— İşbu muahedename tasdik edilecek ve tasdiknameler mümkün olduğu kadar az bir zaman içinde Tahran'da teati olunacaktır. Muahede tasdiknamelerin teatisile meriyete girecektir.

İki taraf murahhasları yukariki maddeler hükümlerini kabul ederek bu muahedenameyi imzalamış ve mühürlemişlerdir.

Ankara'da Bin Dokuz Yüz Otuk İki senesi sonuncu teşrininin Beşinci günü iki nüsha olarak tanzim edilmiştir.

Hizmet gazetesi aleyhine dava

İZMİR, 14. (Milliyet) — Dörtyol mücadele müfettişi Eşref B. i neşriyatı ile tahkirden dolayı Hizmet gazetesi âleyhine bir dava açılmıştır.

Muhtarın yerine başkasını öldürdüler

ADIYAMAN (Milliyet) — Buraya tâbi Zi köyünde aylardan beri devam eden bir muhtarlık kavgası vardı. Muhtarın yerine göz koyanlardan Mehmet oğlu Yusuf, Mehmet oğlu Ebuzer, Kadir oğlu Mehmet isminde köyün ileri gelenlerinden üç kişi, muhtara çekilmesini ihtar ederler. Muhtar aldırış etmez, bilâkis kendilerine müşkülât çıkarmakta devam eder. Bunun üzerine üç kişi muhtarı öldürmeğe karar verirler. Evini, yattığı zamanı, ve odasını bildikleri için, bir gece muhtarın yatağına giderek, yatan adamcağızı öldürürler. Halbuki öldürülen bu adam muhtar değildir. Muhtar, işi çıktığı için o gece yatsı sıralarında başka yere gitmiş, ve şerirler muhtar zanniyle yatakta yatan Musa oğlu Kerimi öldürmüşlerdir. Serirler yakalanmış ve muhake-

Asrî çeyiz: İş Bankası Tasarruf Kumbarası

Evlerde eski çeyiz sandıkları yerine tasarruf kumbarası var

Eskiden genç kızlar bütün günlerini çeyiz hazırlamakla geçirirlerdi.. Çağla bademini andıran uzun yeşil gözler, Okyanoslar kadar derin mavi gözler, sarı gözler, lâcivert gözler, kahverengi gözler, elâ gözler saatlerce bir dantelânın kıvrımları arasına takılır, bir gergefin üzerine iğilir, bir gül işlemesinin kırmızı goncasını çıkarmak, bir yastık örtüsünün markasını işlemek, küçük yeşil bir yaprağın içini pamukaki ile doldurmak, bir yatak çarşafının kenarlarını ajorlamak için bazan günler geçerdi....

Her evin küçükhanımı daha on üç yaşına basınca büyük hanım bir gün beyin karşısına dikilir:

— Bey, bu kız gelinlik çağına bastı. Bugün köşeye oturtsan yarın ana olacak !.. Hâlâ bir çeyiz sandığı alamadık.. diye ihtarda bulunurdu.

Bir akşam evin önüne bir hamal dayanır, boş çeyiz sandığı kapıdan içeri sokulurdu.. Çeyiz sandığının gıcır gıcır yeni olması makbuldü...

Çeyiz sandığı eve gelir gelmez küçükhanımı bir faaliyettir alırdı... Paçalıklar, sabahlıklar gecelikler, masa örtüleri, dantelâlar, gömlekler, yatak çarşafları, yastık örtüleri, markalar, mendiller, işlemeler, hattâ kırmızı ut kılıfının çiçeklerine kadar herşey işlenir, dikilir, örülür, hazırlanırdı..

Gelinlik genç kız bulunan evlerde:

— Aman çeyiz sandığına baktınız mı? Sakın güve girmesin.... Kuzum biraz naftalin alın da kenarlarına atın...

— Tuuuu.. Allah mustahakını versin, pembe işlemeli yatak çarşaflarını güve yememiş mi?.

— Çocuklar koşun... kapının önünden lavanta çiçeği satan kadın geçiyor!.. gibi sözler işitilirdi. Çeyiz sandığı zaman zaman naftalinlenir, çamaşırlar çıkarılıp havalandırılır, gelinlikler, çeyiz eşyası iyi koksun diye lavanta çiçekleri küçük torbalar içinde sandığının ötesine berisine atılırdı.

Fakat yeşil, mavi, elâ, siyah gözlerin günlerce yorulmasından, ince parmakların uçlarına yüzlerce iğnenin sivri ucu batmasından sonra dolan çeyiz sandıkları ekseriya bir geceyarısı pencereden giren meçhul bir ziyaretçinin işine yarar, yahut ta bir mahalle yangınında kül olup giderdi... Bir hırsızlık vak'asından, bir yangından sonra çok defa işitirdik:

— Ah kızın çeyizlerini almış gitmiş... gördünüz mü başımıza gelenleri?.

— Aman yukarı katta merdivenbaşındaki odada çeyizsandığı vardı... yandı mı?. Çıkarmadınız mı?..

Yangınlarda, hırsızlık vak'alarında en fenama giden şey bu kaybolan çeyizlik eşya idi.. Gözünüzün önüne getirin... Bir petrol lâmbasının sarı ışığı dağınık saçları arasından süzülmüş. Geceyarılarına kadar çeyizini hazırlıyan genç kız... Ümit, uğraşma, yorgunluk... nihayet bir gece ya bir alev, yahut gizli bir el bütün ümidi, kurulan hayalleri silip süpürsün.. ümit yerine göyaşı, sukutu hayal, keder....

Çeyiz sandığı bir felâkete uğrayan genç kız bunu büyük bir uğursuzluk, istikbaldeki evlilik hayatı için büyük bir bahtsızlık addederdi.. Artık ikinci bir çeyiz sandığı hazırlamağa eli varmaz. Gönlü istemez, makası yürümez iğnesi gitmez, makinesi işlemezdi... Çalman, yahut yanan çeyizler genç kızların hayatında tesirini gösterirdi..

Dün baktım.. herşey gibi bu çeyiz toplama usulü de çok değişmiş.... İş Bankasında bir genç ahbabım var.... Salih Recep Bey.. Kendisi bankanın kumbara memurudur.. Dün görmeğe gittim.... İşleri başından aşkın... Bir iskemleye ilişerek onun biraz nefes almasını bekledim.... Evvelâ bir genç kız geldi.... Mavi muşambasının üzerinde yağmur taneleri titriyordu.. çantasından bir kumbara çıkardı.. genç memura uzattı. Dolu kumbara açıldı, genç kızla memur paraları saymağa başladılar.... Kumbara beyaz iri iri manda gözleri ile dolu idi.. Genç kız:

— Hep 25 lik, dedi... Onun için ya hepsi 27 liradır ya 30 lira..

Mavi muşambalı genç kızın hakkı vardı... çünkü yalnız 25 kuruşluklar atılmak şartile bir kumbara 27 - 30 lira para alıyormuş..

Paraların sayılması bitti. 29 lira yetmiş kuruş çıktı.. Mavi muşambalı kızdan sonra bir genç kız daha, bir daha...

En sonuncusunu uzaktan tanırdım.. Bir arkadaşımla nişanlı idi, bir dairede memur... Gişenin önü hafifleyince genç memura:

— Çeyizler galiba... dedim...

— Evet.. hemen şimdikilerin hepsi...

— Hayat çok değişti.. Genç kızların çoğu şimdi çalışıyor.. ya bir şirkette daktilo, ya bir dairede memur, ya rejide amele... Hiç birinin dantelâ örmeğe, fisto işlemeğe, ajor çekmeğe vakti, zamanı yok.. Onun için çeyizlerini böyle yapıyorlar... Babalar da bunu hissetmiş olacaklar ki kızları on üç yaşına bastı mı iki lirayı verip çeyiz sandığı yerine pırıl pırıl yanan kumbarayı alıyorlar...

Aferin genç kızlara.. İnsanlar artık her şeyi küçültüyorlar.. Hiç bir eşyaya fazla yer vermiyorlar.. Vapurlar kocaman kömür ambarlarını boşaltıyorlar, küçük bir mazot dairesi her işi hallediyor.. Nerede ise midemizi bile doldurmadan komprime halinde gıda alacağız... Bu devirde fazla eşyaya yer verilmiyor... koca koca çeyiz sandıklarına ne lüzum var.. komprime halinde çeyiz lâzım.... sandık küçüle küçüle kumbara oluyor...

Hem eski hasta ruhlu, petrol lâmbasının önünde Ladam O Kamelya okuyarak ağlıyan genç şimdi nerede?. Ancak bu tipteki genç kızlar çeyiz işlemek gibi şairane ve sıkıntılı bir işe tahammül ederler... Doğrusu bu zamanda da bir dantelâ kıvrımı için saatlerce uğraşmak ta insana pek komik bir iş gibi geliyor. Sonra yeni komprime çeyizin ne çalınması, ne de yanması ihtimali var...

Genç memur bana asrî bir çeyiz muhafızı gibi geldi.. İş Bankası İstanbul kızlarını, yalnız İstanbul kızlarına değil bütün memleket genç kızlarını komprime şeklinde çeyiz toplamağa alıştırmış.! Aşkolsun...

Asrî çeyizciye sordum:

— Bu tarzda en fazla İstanbulda hangi semt çeyizini topluyor..

Defterine baktı:

— Bahçekapı, Beyoğlu, Şişli, Fatih, Aksaray... Kız mekteplerinden de Erenköy kız lisesi, Feyziati..

* *

Vilâyet kongresi Tehir edildi

Mülhakat kaza kongreleri de bitti

C. H. Fırkası Vilâyet kongresi yarın yapılacaktı. Hazırlıklar ikmal edilmediği için konğre bu aym son haftasında başka bir güne tehir edilmiştir. Kaza kongrelerine ait raporlar Vilâyet idare heyetine gelmeğe başlamıştır.

Mülhakat kaza kongreleri tamamen bitimiştir. Evvelki gün en son olarak Yalova kaza kongresi yapılmıştır.

Trabzon Fırka Kongresi

TRABZON 12 — Halk fırkası kongreleri neticelendi. Bu seneki kongreler çok hararetli olmuştur. Kongrelere nezaret için fırka grupu tarafından memur edilen Amasya meb'usu Esat Bey kazaları dolaşmaktadır. Grupça Esat Beyin gönderilmesi kongrelere hususî ehemmiyet verildiğini göstermektedir. Kongrede mesai raporu üzerinde mühim münakaşalar oldu. İntihap neticesinde şu heyet kazandı: Tüccardan Hacı Derviş Ağa zade Ruhi, belediye reisi Kadri Mesut, "Yeni yol" gazetesi sahip ve başmuharriri Bekir Sükûti, Çulha zade Hüseyin, Ziraat Bankası ikinci müdürü Ali Haydar, sabık fırka idare heyeti reisi Mahmut Muammer, ticaret odası reisi Atıf, daimî vilâyet encümeni azasından Osman, ticaret odası baş kâtibi Osman Cudi beyler. Yedek azalığa da su zevat secildi: Avukat Azmi Murat, Handan Cemal, Tüccar Ali Rıza, Faik, Osman Hadi, Osman, Mahmut, Tahsin, Yeni Yol muharriri Cevdet beyler. Mümessilliklere Oflu Cansız oğlu Mustafa, Sürmeneli Yusuf beyler. Yeni heyet riyasetine Ruhi, Halk evi riyasetine Bekir Sükûti beyler seçildi.

Küçük haberler

* Eyipte Defterdarda Feshane şirketi tarafından Tayyare Cemiyeti İstanbul Vilâyet şubesine yüz yirmi iki buçuk lira teberrü edilmiş ve cemiyet tarafından takdir ve teşekkür le karşılanmıştır.

* "Tulû" biçki yurdu namile Arnavutköyünde bir müessese küşadma Maarif vekâletince müsaade edilmiş ve dahilî nizamnamesi Talim ve Terbiye heyetince tas-

İnkılâp filmi Nasıl olacak?

Rus senaristi M. Zarhi muharririmize izahat veriyor

İstiklâl harbi ile Türk inkılâbını tasvir eden yeni bir film çevrileceği ve bu maksatla Rus Sovyet sinemalar mümessili M. Zarhi'nin memleketimize davet edildiğini yazmıştık. M. Zarhi geçenlerde Ankaraya gitmiş ve orada bazı temaslarda bulunduktan sonra İstanbula gelmiştir. Dün M. Zarhi'yi Park otelinde ziyaret ederek bu film hakkında bazı izahat aldık. M. Zarhi diyor ki:

— Bu filmin senaryosu tarafımdan rusça olarak yazılacaktır. Bu iş için muharrir Reşat Nuri Beyle birlikte çalışacağız. Reşat Nuri Bey bilâhara muhavereleri türkçe ye tercüme edecektir. Film, türkçe, rusça ve fransızca olarak çevrilecektir. Benden filmin mevzuunu soruyorsunuz. Henüz takarrür etmiş bir şey yoktur. Çünkü tetkikatımıza henüz başlamış bulunuyoruz. Mevzu İstiklâl harbi ve Türk inkılâbıdır. Bunun için Mondros mütarekesinin imzası tarihi olan 1918 ile Lausanne muahedesinin akdi tarihi olan 1923 senelerî arasındaki vak'aları esas ittihaz ediyoruz. Film bir dram olacaktır, buna biraz da aşk entrikası karıştırılacaktır. Size filmin esası hakkında şimdilik zihnimde tasarladığım şeyi anlatayım: Mondros mütarekesi aktedildikten sonra itilâf devletler kuvvetleri İstanbula giriyorlar, vak'anın kahramanı olmak üzere bir Türk genci intihap ediyorum. Bu genç, ya Suriye cephesinden dönen genç bir ihtiyat zabiti veya bir muallim yahut halk arasından alınmış gelişi güzel bir vatanperverdir. Bu genç ne Gazi, ne İsmet Paşa, ne de İstiklâl harbinde mühim rol oynayan bir şahsiyet değildir. Halk arasından türemiş bir tiptir. Genç İstanbula gelince, gördüğü ahvalden memnun olmuyor, ve millî heyecan sevkile burada vatan müdafaası için yapılan teşkilâta dahil oluyor. Genç, ihtilâf kuvvetlerinin takibine maruz kaldığından buradan Anadoluya kaçıyor ve orada çalışmağa başlıyor. İşte mevzua bu şekilde giriyoruz. Bu genç, filmde başlıca rolü alacaktır. Senaryoyu yazmadan evvel bir çok tetkikat yapılması lâzımdır. Ankarada iken muharrir Yakup Kadri, Falih Rıfkı, Aka Gündüz, Reşat Nuri Beylerle görüştüm. Ve Türkiyenin son seneler vekayiini tetkik ettim. Hattâ Polatlı civarında Alagöz köyüne giderek Gazi Hazretlerinin Sakarya harbi esnasında karargâh ittihaz ettiği evi gördüm. Bu ev, Ali Ağa isminde bir Türke aittir. Ali Ağa hâtıra olmak üzere evini o günkü halile muhafaza etmektedir. Bu tetkikatımdan pek çok istifade ettim. Şimdi, iki güne kadar Reşat Nuri Beyle beraber İzmir, Afyonkarahisar, Eskişehir ve Dumlupınara giderek İstiklâl harbinin heyecanlı sahnelerini, köyleri ve halkı göreceğiz. Bundan başka harp esnasında tek başına bir kıt'aya kumanda etmiş olan Kara Fatmayı da görmek isteriz. Sonra tekrar Ankaraya giderek maruf Türk muharrirleri ve harbi idare etmiş olan zevatın bana verecekleri izahatı dinleyeceğim. Ayni zamanda Gazi Hazretlerinin büyük nutkunu da tetkik edeceğim. İşte bundan sonra Moskovaya dönerek senaryoyu yazmağa başlayacağım. Senaryoda muvaffak olduğum takdirde filmin Rus rejisörlerinden M. Yutkeviç ve Ertuğrul Muhsin Beyin idaresi altında çevrilmesine başlanacaktır. Filmde Türk ve Rus artistleri çalışacak ise de henüz bu hususta kat'î bir karar verilmemiştir. Çünkü iş o kadar ilerilemiş değildir. Bir noktaya nazarı dikkatinizi celbedeyim: Bizim Rusyada harp vekayiini tasvir eden filmler için tuttuğumuz bir usul vardır. O da bu gibi vak'alar kahramanlarını halk arasından almak ve filmi onlara çevirtmektir. Bu gibi filmlerde baş rolün mutlaka bir artist tarafından yapılması lâzım gelmez. Halk arasından intihap edilecek bir tip bu rolü mükemmel surette ifa edebilir. Netekim meşhur Rus filmi olan Mustafa halk arasından alınmış bir tiptir. Ve rolünde mükemmel surette muvaffak olmuştur. Senaryoyu ancak üç dört ayda hazırlayabilirim. Filmin bütün tabii sahnelerini Türkiyede, diğer kısımlarını Rusyadaki stüdyolarımızda çevirmeği teklif ediyoruz. Çünkü bizim her türlü tesisata malik bulunan mükemmel stüdyolarımız vardır. Bunlardan her veçhile istifade edebiliriz.

M. Zarhi harp sahasını gezdi

ANKARA, 13. — Millî mücadeleye ait bir filmin senaryosunu hazırlamak için şehrimize gelen Rus sinema senaristi M. Zarhi burada bazı tetkikatta bulunmuş, kendisine lâzım olan malûmatı edinmiştir.

M. Zarhi bu meyanda Polatlı civarında Alagöz köyüne de giderek Gazi Hz. nin Sakarya harbi esnasında karargâh ittihaz ettiği evi görmüştür. Bu ev Türk oğlu Ali ağa-

Polisle

Kaçakçı Şebekesi

Esrarengiz şebeke nasıl ele geçirildi?

Zabıta esrarengiz bir kaçakçı şebekesini ele geçirmiştir. Kaçakçılık şu suretle meydana çıkmıştır: Evvelki akşam, Yani isminde birinin elinde bavulla şüpheli bir vaziyette rıhtım caddesinde dolaması nazarı dikkati celbetmiştir.. Bu esnada memurlardan biri Yaniyi teşhis etmiştir. Sabıkalı kaçakçılardan olduğu anlaşılan Yani yakalanarak karakola götürüldüğü sırada, bir başka adam memurların yanına sokularak:

— Ben İtalyan tebaasındanım. Adım da Bellocodadır. Bu adamın elindeki bavul benimdir.. demiş ve bavulu almak istemiştir. Memurlar bunun üzerine Bellasadoyu da karakola götürmüşlerdir. Karakolda bavul açılmış ve içinden ipekli pijama, çorap, kumaş gibi kaçak bazı eşya zuhur etmiştir. Yâni, zabıtaya verdiği ifadede nişanlısı Kiçanın evinde böyle bir bavul daha olduğunu haber vermiştir. Evde yapılan araştırma da bu bavul da bulunmuştur. Bavulun içinde kaçak esvadan başka italyanca yazılmış bir takım evrak,, İtalyan ve Yunan hudut damgalarını taşıyan meçhul bir Türk pasaportu ile bir fotoğraf makinesi bulunmuştur. Bellasada, bu makinenin ele geçmesinden çok kuşkulanmış ve kendisine iade edilmesi şartile polise rüşvet teklif etmiştir. Zabıta Yâni ve Bellasolayı tevkif etmiştir. Esrarengiz kaçakçılar hakkında tahkikat yapılmaktadır.

Münzevî adamı öldürdüler mi?

Hayırsız adada münzevî bir halde yaşarken birden bire ortadan kaybolan Vasile ait tahkikata Adalar polis merkezinde devam edilmektedir. Vasilin birkaç yüz lira parası olduğu ve bu parasına tamah edilerek öldürüldüğü tahmin edilmektedir. Haber aldığımıza göre, polise Vasilin öldürüldüğüne dair bir ihbar da yapılmıştır. Polis bu ihbar üzerinde de tahkikat yapmaktadır.

Bir otomobil kazası

Şoför Abrahamin idaresindeki 2161 No. lu otomobil dün sabah Beşiktaş tramvay caddesinden geçerken ansızın önüne çıkan Ahmet kızı Ayşeye çarparak hafif surette yaraladıktan sonra direksiyonu idare edemiyerek ilerisindeki tramvay direğine otomobili bindirmiştir. Otomobil mühim surette hasara uğramıştır.

Bir kaçakçı

Dün sabah saat 8 de Haydarpaşaya gelen Ankara treni yolcularından Adapazarlı Mustafanın bavulu, şüphe üzerine araştırılarak bir okka kaçak tütünle iki deste cigara kâğıdı bulunmuştur. Mustafa Adliye ihtisas mahkemesine verilmiştir.

Adliyeye verildi

Evvelki gece Dolapderede devriye gezen polis memurları sırtında odun küfesile önlerinden kaçan Takfur isminde bir Ermeniyi yakalamışlardır. Takfur, evvelâ küfesini atıp kaçmağa teşebbüs etmişse de nihayet yakayı ele vermiştir. Odunları Pangaltıda Çinili hamamdan çaldığını itiraf eden Takfur Adliyeye verilmiştir.

Kumarbazlar

Rahmi Ef. isminde birinin evinde gizli kumar oynattığı anlaşılmış ve yapılan araştırmada kumarbazlar cürmü meşhut halinde yakalanarak Adliyeye teslim edilmişlerdir.

Cüzdan aşırırken

Maruf sabıkalılardan Sırrı, Beşiktaşta bir kadının cüzdanını aşırırken yakalanmıştır.

Yangın söndürüldü

Dün sabah Beyoğlunda, Kuloğlu sokağında Karacabeyli Hasan Beyin evinin dördüncü katında oturan Madam Agavninin dairesinden yangın çıkmışsa da bazı eşya yandıktan sonra söndürülmüştür.

İbrahim Tali Bey Ankarada

ANKARA, 13. — İstanbul Meb'usluğuna seçilen Birinci Umumî Müfettiş İbrahim Tali B. dün akşam geç vakit buraya geldi.

ttıraya hürmeten evini o günkü halile muhafaza etmektedir. O kadar ki oda kapılarında tebeşirle yazılmış "Kumandan paşa" «Yaverler dairesi» "Girilemez" gibi yazılar olduğu

Bir sene Süren tetkik

Oda meclisi dün de iş kanunu lâyihasını görüştü

Ticaret Odası meclisi dün yalnız İş kanunu projesi üzerindeki tetkikatını ikmal edebilmek için bir içtima yapmıştır. İş kanunu lâyihası hemen hemen bir seneye yakın bir müddetten beri tetkik edilmektedir. Bu müddet zarfında muhtelif raportörler raporlar hazırlamışlar ve dört komisyon muhtelif zamanlarda lâyiha üzerinde tetkikat yapmıştır. Projeyi tetkik için Oda meclisi de belki on defa içtima etmiş, fakat birkaç madde müzakeresinden sonra ya müzakereyi başka bir içtimaa bırakmış, veya yeniden tetkiki için yeni bir komisyona havale etmiştir. Nihayet dün meclis işi kat'i bir neticeye bağlamak azmile içtima etmiştir. Bu içtimada komisyonlarla meclis arasında anlaşılamıyan projenin 18 maddesi üzerinde meşgul olunmuştur. Yapılan tetkikat neticesinde bu maddelerin de şekli tesbit edilmiştir.

Muktesit Yavrucak Ölmüş

İş Bankası buradaki ailesini arıyor

İş Bankası, bankanın tasarruf kumbaraları kısmında 109 lirası olan ve şehrimizde bulunduğu zannedilen bir aileyi aramaktadır.

Bu aile Adapazarında iken oğulları küçük İsmail biriktirdiği paralardan 9 lira 45 kuruşu bankaya yatırmış, fakat bir daha görünmemiştir. Bir müddet sonra İsmail İş Bankasının kumbara piyangosundan da 100 lira kazanmış, bu da hesabına geçirilmiştir. Banka bu haberi vermek için İsmaili Adapazarındaki adresinde aratmış, fakat küçük muktesit İsmailin, öldüğü ve ailesinin de İstanbul da bilinmeyen bir semte naklettiklerini öğrenmiştir. Şimdi bankanın İstanbul şubesi bu aileyi aramaktadır.

Kari mektupları

Eytam Bankasında kırdırılan maaşlar

Bazı mütekaitlerin maaşlarını Eytam Bankasına kırdırıp yoklamaya tabi olmaksızın marttan sonraki maaşların kırdırılmasına da maliyenin müsaade etmekte olduğu görülüyor.

Bu vaziyet her nekadar Bankanın ve mütekaitlerin menfaatine uygun ise de, hakikatte bir çok müşkülâta sebep olacaktır.

Mütekaitlerden bir kısmının rubu maaşları haczedilmiş olduğu halde bunu haber vermeden maaşlarını kırdırmaları yüzünden gerek banka gerek maliye alacaklılarına karşı mes'ul mevkiinde kalacaklardır. Haczedilmiş olan bir paranın verilmesine kanunen imkân olamıyacağı malûmdur.

Maaşlarını kırdıranlar, rubu maaşlarının haczedilmiş olduğunu söylemedikleri için banka onlara paralarını vermekte; maliye vekâleti tarafından da kimlere haczın tatbik edildiğini birer birer tahkik etmiye — filen — imkân olmadığı için maaşların kırdırılmasına müsaade etmektedirler. Bir nevi anlaşamamazlıktan ileri gelen bu vaziyetin doğurabileceği müşkülât üzerine nazarı dikkati celp etmek için bu fikrayı yazıyoruz.

Muaveneti içtimaiye şubesi için balo

Bu akşam Vali ve Belediye Reisi Muhittin Beyin riyasetinde Perapalasta bir içtima yapılacaktır. İçtimada Halkevi muaveneti içtimaiye şubesi menfaatine verilecek balo hazırlıkları görüşülecektir.

İstanbul 5 inci icra memurluğundan: Mahcuz ve furuhtu mukarrer hurdavatçılığa ait eşya 20-12-932 tarihine müsadif salı günü saat 14 ten itibaren Galatada Mahmudiye caddesinde 96 No. lu dükkân derununda satılacağından talip olanların mahallinde hazır bulunmaları ilân olunur.

3 üncü kolordu ilânları

Kavak İskelesi Aktarma Anbarı tamir ettirilecektir. İhalesi 17-12-932 Cumartesi günü saat 10 dadır. Keşf ve şartnamesini görmek üzere her gün ve pazarlığa iştirak için o gün vaktinden evvel komisyona müracaatları. (5004) (6530) 1738

* * *

Çatalca Müstahkem mevkine ait bir adet traktör ve pulluk satılacaktır. Görmek istiyenlerin Hadımköyünde Müstahkem mevki kumandanlığına ve müzayedeye iştirak edeceklerin pey sürmek üzere her gün komisyonumuza müracaatları. (957) (6171) 1298

* * *

Metres Topçu atış mektebinin top ambarı tamir ettirilecektir. İhalesi 17/12/932 saat 11 dedir. Taliplerin keşifnamesini görmek üzere her gün ve münakasaya iştirak için o gün ve vaktinden evvel komisyona müracaatları. (5009) (6618)

* * *

K. O. ve I. F. kıtaları ihtiyacı için 140 kilo çay pazarlıkla satın alınacaktır. İhalesi 18/12/932 saat 14 tedir. Şartnamesini görmek üzere her gün ve pazarlığa iştirak için o gün ve vaktinden evvel komisyona müracaatları. (5012) (6621)

* * *

Çatalca Müstahkem mevki kıt'aları için 8,000 kilo bulgur pazarlıkla satın alınacaktır. İhalesi 18/12/932 saat 11,30 dadır. Şartnamesini görmek üzere her gün ve pazarlığa iştirak için o gün vaktinden evvel komisyona müracaatları. (5013) (6622)

* * *

K. O. ve I. F. kıtaları ihtiyacı için 20,000 kilo bulgur pazarlıkla satın alınacaktır. İhalesi 18/12/932 saat 11 dedir. Taliplerin şartnamesini görmek üzere her gün ve pazarlığa iştirak için o gün ve vaktinden evvel komisyona müracaatları. (5010) (6619)

* * *

Davutpaşa kışlası tamir ettirilecektir. Talip çıkmadığından ihalesi tehirle 18/12/932 saat 10 da yapılacaktır. Keşifnamesini görmek üzere hergün ve münakasasına iştirak için o gün ve vaktinden evvel komisyona müracaatları. (5014) (6623)

* * *

Ertuğrul kışlası tamir ettirilecektir. İhalesi 18/12/932 saat 10 dadır. Keşifnamesini görmek üzere her gün ve münakasaya iştirak icin o gün ve vaktinden evvel komisyona müracaatları. (5011) (6620)

İst. Evkaf Müdürlüğünden:

Alemdağı civarında Sofu Hayrettin çiftliğinin tarihi teslîminden itibaren üç senelik icarı müzayedesi bir hafta temdit edilmiştir. Taliplerin 21/12/932 tarihine müsadif çarşamba günü saat on beşe kadar İstanbul Evkaf Müdiriyetinde Orman ve Arazi kalemine müracaatları. (6616)

Darüşşafaka Lisesi Müdürlüğünden:

Talebe için kumaşı hariç olmak üzere 350 takım elbise pazarlıkla yaptırılacaktır. İmaline talip olanlar kânunuevvelin 22 inci perşembe günü saat 14 te Nuruosmaniyede Cemiyeti Tedrisiye merkezinde bulunmalıdırlar.

Beşiktaş sulh birinci hukuk mahkemesinden: Müddei Riza efendinin Müddei aleyh İstinyede sabık Arnavutköy Orman cibayet memuru merhum Mustafa efendi zevcesi Macide hanım aleyhine ikame olunan 35 lira alacak davasının cari muhakemesinde müddei aleyhanın ikametgâhının meçhul olduğu mübaşir ve heyeti ihtiyariye nin tastikile anlaşıldığından bitalep 15 gün müddetle ilânen tebliğat icrası karargir olduğundan yevmü muhakeme olan 9-1-933 saat 11 de mahkemede bizat hazır bulunması veya bir vekili musaddak göndermesi aksi takdirde giyaben muamele icra olunacağı ilân olunur.

Yeniköy Sulh İcrasından:

Bir borçtan dolayı mahcuz ve paraya çevrilmesi mukarrer (60) altmış lira kıymetinde (6) altı yaşında sarı renkte bir adet inek 21-12-932 yirmi bir Kânunuevvel 932 tarihine müsadif çarşamba günü saat (10) on da Bebek çarşısında açık artırma ile satılacağından talip olanların yevmi ve saati mezkûrda mahallinde hazır bulunacak memura müracaatları ilân olunur.

İstanbul dördüncü icra memurluğundan:

Tamamına 6863 lira kıymet takdir edilen Feriköyünde ve Feriköy mahallesine Kırve İzzet paşa sokağında kâin eski 10-12 yeni 12 No. lu maa bahçe bir bap hanenin temamiile yine tamamlarına 3466 lira kıymet takdir olunmayan yerde ve bu hane ittisalinde eski 8-8 yeni 10-8 No. larla murakkam kayden bir halen üstünde odaları bulunan iki bap dükkânın tamamı ile yine ayni yerde ve tamamına 1944 lira kıymet taktir olunan kayden bir halen üstünde odaları olan kömürcü dükkânının tamamı ile gene ayni yerde kır ve İzzet paşa sokaklarında kâin altında 6 No. lu dükkânı olan eski 74 yeni 59 59 No. lu kâğir hanenin tamamı ile yine bu hanenin yanında ve tamamına 730 lira kıymet taktir olunan eski 12 mükerrer 12 mükerrer yeni 61-63 No larla murakkam bir kıt'a arsaki ceman işbu beş parçadan ibaret gayiri menkûlâtın tamamları ayrı ayrı şartnamelerdeki açık arttırmaya vazedilmiş olup 4-1-933 tarihinden itibaren şartnamelerinin dairemizde herkes tarafından görülebileceği ve 30 Kânunusani 933 tarihine müsadif pazartesi günü saat 14 ten 17 ye kadarda dairemizde açık arttırma ile satılacaklarının arttırmalara iştirak edecek taliplerin kıymeti muhamminlerin yüz de yedi buçuk nisbetinde pey akçelerini veya bu miktarlar üzerinde millî bir bankanın teminat mektubunu hâmil bulunmaları lâzımdır müterakim vergiler ile belediyeye ait tenvirat ve tanzifat ve vakıf icareleri müşterilere aittir 1424 numaralı icra ve iflâs kanunun 119 uncu maddesine tevfikan hakları tapu sicilleri sabit olmayan ipotekli alacaklılar ile diğer alâkadaranın irtifak hakkı sahiblerinin bu haklarını ve hususile faiz ve masarife dair olan iddialarının ilân tarihinden itibaren 20 gün için de evrâkı müsbitelerile bildirmeleri lâzımdır. Aksi halde hakları tapu sicillerile sabit olmayanlar satış bedelini paylaşmalarından hariç kalırlar alâkadarların işbu maddei kanuniye hükmüne göre tevfik ve hareket etmeleri ve daha fazla malûmat almak isteyenlerin 932-642 dosya No. sile memuriyetimize müracaatları ilân olunur.

Üsküdar hukuk mahkemesinden: Hüseyin Rıfkı efendinin karısı Üsküdarda Valdei atik mahallesinde Abacıdede sokağında 2 numaralı hanede sakine Leman Nazlı hanım aleyhine açtığı boşanma davasından dolayı tarafeynin boşanmalarında dair sadır olan 24-11-932 tarihli ilâm sureti müddealeyh Leman Nazlı hanımın ikametgâhının meçhuliyetine mabni ilânen tebliği ne karar verilerek tebliğ makamına kaim olmak üzere ilâm sureti mahkeme divanhanesine talik edilmiş olduğundan keyfiyet gazete ile ilân olunur.

Silivri icra dairesinde: Silivride Hacer Hanıma mesarifi icraiyyeden hariç üç yüz altmış bir lira altmış altı kuruşa borçlu İstanbulda Samatyada Arap kuyuda 8 numaralı hanede mükim Halil oğlu Mehmet İdris efendinin ikametgâhı meçhul kalmış ve bu baptaki ödeme emrinin ilânen tebliğine karar verilmiş olduğundan işbu ilân tarihinden itibaren on beş gün zarfında borcunu tediye etmediği takdirde başkaca yapılacak muamelelerin tebliğine hacet kalmaksızın cebri icra suretile meblâğı mezburun ilâma müstenit bulunması hasebile tahsil edileceği ilân olunur.

İstanbul yedinci icra memurluğundan: Paraya çevrilmesine karar verilen Şişlide papadanyel apartmanı önünde muhtelif hane eşyası şehri balin 20-12-932 günü saat on ikide hazır bulunacak memuru tarafından satılacağı ilân olunur.

Evkaf müdiriyeti ilânları

Alemdağ vakıf ormanlarının büyük elmalı 0,45 M. devresinden 3 M. devresine kadar üç bin adet kestane ağacının kat'iyeti münakasaya vazedilmiş olmakla talip olanların şeraiti anlamak üzere her gün İstanbul Evkaf Müdiriyetinde arazi kalemine ve yevmi ihale olan 4/1/935 çarşamba günü saat on beşe kadar İdare Encümenine müracaatları. (6602)

Yüksek Mühendis Mektebi
Mübayaat Komisyonu Riyasetinden:

1 — Mektep Elektrik lâboratuvarı için lüzumu olan alât 61 gün müddetle âlenî münakasaya vazedilmiştir. Münakasası 15 Şubat 933 tarihine müsadif çarşamba günü saat "14" te icra edilecektir. Mübayaa edilecek içbu alât memleket dahiline ithal olunacak ecnebi malidir. Bunun için "11940" numaralı kararname ve buna ait diğer ahkâm ve mevzuat dairesinde takasa tâbidir. Taliplerin münakasa şartnamesindeki takasa ait kuyudat ve diğer şartları öğrenmek üzere mektep idresine müracaatları ve münakasadan evvel teminat akçelerini mektep muhasebesine yatırmaları ilân olunur.

2 — Mektep malzeme lâboratuvarı için mübayaası iktiza eden alât 61 gün müddetle âlenî münakasaya vazedilmiştir. Münakasası 15 Şubat 933 tarihine müsadif çarşamba günü saat (14,30) da icra edilecektir. Satın alınacak işbu alât memlekete ithal olunacak ecnebî malidir. Bunun için (11940) numaralı kararname ve buna ait diğer ahkâm ve mevzuat dairesinde takasa tâbidir. Taliplerin şartnamesinde yazılı takas hakkındaki kayıtleri ve diğer şartları öğrenmek üzere mektep idaresine müracaatleri ve münakasadan evvel teminat akçelerini mektep muhasebesine yatırmaları ilân olunur.

3 — Mektep için mübayaasına lüzum görülen (40) adet pergel takımı 61 gün müddetle âlenî münakasaya konulmuştur. Münakasası 15 Şubat 933 tarihine müsadif çarşamba günü saat (15) te icra edilecektir. Satın alınacak pergel takımları memlekete ithal olunacak ecnebi malidir. Bunun için (11940) numaralı karar name ve buna ait diğer ahkâm dairesinde takasa tâbidir. Taliplerin bu hususa ait şartnamedeki kuyudat ve diğer evsafı öğrenmek üzere mektep idaresine müracaatları ve münakasadan evvel teminat akçelerini mektep muhasebesine yatırmaları ilân olunur. (6572)

İstanbul Belediyesi İlânları

Eminönü Kaymakamlığından: Daireye lüzumu olup mübayaa edilecek olan bin adet parke taşı, müzayedeye konulmuştur. Şartnamesine tevfikan vermeğe talip olanların 22/12/932 tarihine müsadif Perşembe günü saat on dörtte daire encümenine gelmeleri ilân olunur. (6614)

Gedikpaşa'da Jandarma Satınalma Komisyonundan:

Eşya ve Levazım ambarının münhal olan makastarlığı için şeraite uygun ve imtihanla makasdar alınacağından talip olanların şeraiti anladıktan sonra bu ayın yirminci gününe kadar komisyonumuza müracaatları ve bu tarihten sonra müracaat kabul edilmiyeceği ilân olunur. (6577)

Fatih Malmüdürlüğünden:

Smatyada Hacı Hüseyin ağa mahallesinin atik Narlıkapı sokağında atik ve cedit 5/7 No. lı ahşap bir hanenin altı hisse itibarile iki buçuk hissesi açık müzayede ile satılacaktır. Müzayede müddeti 7 Birinci kânun 932 tarihinden 31 Birinci kânun 932 tarihine kadar yirmi beş gündür. Mezkûr iki buçuk hissesi iştiraya talip olanların 31 Birinci kânun 932 tarihine müsadif cumartesi günü saat onda Fatih Malmüdürlüğünde müteşekkil müzayedat ve ihalât komisyonuna müracaatları. (6416)

İnhisarlar Umum Müdürlüğünden:

İdaremiz için nümunesi veçhile (40) adet kısa lâstik çizme ile (51) adet tahta ayakkabı satın alınacaktır. Taliplerin pazarlığa iştirâk etmek üzere (% 7,5) teminatlarını hamilen (17/12/932) cumartesi günü saat (15) te Galatada Mübayaa komisyonuna müracaatları. (6484)

Sarıyer Malmüdürlüğünden:

Büyükdere'de Mercan sokağında emlâki milliyeye ait bulunan araziden testi imali için toprak çıkarılması müzayedeye konulmuş olduğundan taliplerin 8 Kânunusani 933 Pazar günü saat on dörtte satış komisyonuna müracaatları. (6593)

Öksürenlere **Katran Hakkı Ekrem**

1338

İkinci ticaret mahkemesinden: Amerikan Ekspres Bankası Vekili Avukat Ali Haydar Bey tarafından İstanbulda Tuzcularda Terpo Davit Efendi aleyhine ikame olunan ref'i itiraz ve iflâs davası zımmda yevmi tahkikat olarak tayin olunan 8-12-932 tarihine müsadif perşembe günü için tanzim olunan davetiye mübaşir tarafından müddeialeyhin ikametgâhının meçhul olduğu beyanile iade kılındığından 20 gün müddetle ilânen tebliğat icrasına ve tahkikatın 12 Kânunusani 1933 perşembe günü saat 14 te talikine karar verilmiştir. Yevmi mezkûrde müdaileyhin bizzat mahkemede hazır bulunmadığı veya bir vekil göndermediği taktirde hakkında muamelei giyabiye icra olunacağı malumu olmak üzere keyfiyet ilân olunur.

İstanbul 4 üncü icra memurluğundan: Kocapaşada Karaki Hüseyin çelebi mahallesinin Abbas ağa çeşmesi sokağında yeni 9 numaralı hanede Sakine iken elyövm ikametgâhı meçhul Hüseyin efendi kızı Kâzibe hanıma. Fırancılacı Şerif beyden 3 Eylûl 930 tarihinde bir sene müddetle borç aldığımız 5000 lirayi vadesi hululünde vermediğinizden ipotek gösterdiğiniz balâda adresi yazılı gayri menkûle mahallen haciz ve vâziyet muamelesi yapılarak ehli vukuf tarafından temamına 4200 lira kıymet takdir edildiğinden bir diyeceğiniz varsa tarih tebliğden itibaren 10 gün içinde 846-932 dosya numarasile İstanbul 4 üncü icra memurluğuna müracaat edilmesi keyfiyeti tebliğ makamına kaim olmak üzere ilân olunur

İst. Mr. Kumandanlığı Satınalma kom. İlânları

Merkez K. lığına merbut müessesat ihtiyacı için 1000 kilo çekirdeksiz zerdali ve 1000 kilo ayva reçeli pazarlıkla satın alınacaktır. Pazarlığı 19/12/932 pazartesi günü saat 14,30 da Tophanede Merkez K. satınalma komisyonunda icra kılınacaktır. Taliplerin şartname ve nümunesini görmek için sabah saat 9 dan 10 a kadar her gün ve pazarlığa iştirak için de muayyen vaktinde komisyonda hazır bulunmaları. (354) (6588)

* * *

Kuleli Lisesi ihtiyacı için 75 kilo kalay, 50 kilo nişadır, 50 kilo kalaycı pamuğu açık münakasa suretile satın alınacaktır. 18-12-932 pazar günü saat 11 de Tophanede Merkez kumandanlığı satınalma komisyonunda icra kılınacaktır. Taliplerin şartname ve nümunesini görmek için sabah saat 9 dan ona kadar her gün ve münakasasına iştirak için de muayyen vaktinde komisyonda hazır bulunmaları. (346) (6565) 1840

* * *

Ankara dekovil bölüğü ihtiyacı için vagonda teslim 40 ton lavamarin kömürü pazarlıkla satın alınacaktır. Pazarlığı 17/12/932 cumartesi günü saat 14 te Tophanede Merkez K. satınalma komisyonunda icra kılınacaktır. Taliplerin şartnamesini görmek için sabah saat 9 dan 10 a kadar her gün ve pazarlığa iştirak için de muayyen vakitte komisyonda hazır bulunmaları. (335) (6499) 1726

* * *

Harbiye, Süvari Binicilik, Topçu Nakliye mektepleri hayvanatı ihtiyacı için ayrı ayrı onar ton kuru otu pazarlıkla satın alınacaktır. Pazarlığı 15-12-932 perşembe günü saat 10 da Tophanede Merkez Kumandanlığı satınalma komisyonunda icra kılınacaktır. Taliplerin şartname ve nümunesini görmek için sabah saat 9 dan ona kadar her gün ve pazarlığa iştirak için de muayyen vaktinde komisyonda hazır bulunmaları. (343) (6544) 1800

* * *

Hava Kıtaatı ihtiyacı için 50 adet yerli mamulâtı soba pazarlık suretile satın alınacaktır. Pazarlığı 19-12-932 pazartesi günü saat 10 da Tophanede merkez kumandanlığı satınalma komisyonunda icra kılınacaktır. Taliplerin şartname ve nümunesini görmek için sabah saat 9 dan ona kadar her gün ve pazarlığa iştirak için de muayyen vaktinde komisyonda hazır bulunmaları. (347) (6566) 1802

* * *

Maltepe Lisesi ihtiyacı için 500 takım dahili elbise alenî münakasa suretile satın alınacaktır. Münakasası 18-12-932 pazar günü saat 16 da Tophanede Merkez K. satınalma komisyonunda icra kılınacaktır. Taliplerin şartname ve nümunesini görmek için sabah saat 9 dan 10 a kadar her gün ve münakasasına iştirak için de muayyen vaktinde komisyonda hazır bulunmaları. (348) (6567) 1806

* * *

Harp Akademisi efradı ihtiyacı için 1800 kilo makarna pazarlık suretile satın alınacaktır. 19 Kânunuevvel 932 pazartesi günü saat 11 de Tophanede Merkez Kumandanlığı satınalma komisyonunda icra kılınacaktır. Taliplerin şartname ve nümunesini görmek için sabah saat 9 dan ona kadar her gün ve pazarlığa iştirak için de muayyen vaktinde komisyonda razır bulunmaları. (350) (6584) 1845

* * *

Merkez Kumandanlığına merbut müessesat hayvanatı ihtiyacı için 135 ton arpa kapalı zarf suretile satın alınacaktır. Münakasası 28-12-932 çarşamba günü saat 14 te Tophanede Merkez K. Satınalma komisyonunda icra kılınacaktır. Taliplerin şartnamesini görmek üzere sabah saat 9 dan ona kadar her gün ve münakasaya iştirak için de muayyen vaktinde komisyonda hazır bulunmaları. (333) (6474) 1638

Kuleli Lisesi ihtiyacı için iki adet helvane ve dört adet yağ tavası ve 14 parça muhtelif tepsi pazarlıkla alınacaktır. Pazarlığı 21/12/932 çarşamba günü saat 11 de Tophanede Merkez K. satınalma komisyonunda yapılacaktır. İsteklilerin bakırları görmek için Kuleli mektebine ve şartları anlamak için sabah saat 9 dan ona kadar her gün ve pazarlığa girişeceklerin vaktinde komisyonda hazır bulunmaları. (356) (6608)

* * *

Maltepe Piyade Atış mektebi ihtiyacı için 60,000 kilo ekmek pazarlığa konmuştur. Pazarlığı 20/12/932 salı günü saat 11 de Tophanede Merkez Kumandanlığı Satınalma komisyonunda yapılacaktır. İsteklilerin şartlarını görmek için saat 9 dan ona kadar her gün ve pazarlığa girişeceklerin saatinde komisyona gelmeleri. (559) (6611)

* * *

Kuleli Lisesi ihtiyacı için 1400 adet yüz havlusu pazarlıkla alınacaktır. Pazarlığı 21/12/932 carşamba günü saat 11 de Tophanede Merkez kumandanlığı satınalma komisyonunda yapılacaktır. İsteklilerin örneğini ve şartlarını görmek için sabah saat 9 dan ona kalar her gün ve pazarlığa girişeceklerin vaktinde komisyonda hazır bulunmaları. (558) (6610)

* * *

Dikim Evi ihtiyacı icin 200 metre nefti çuha pazarlıkla alınacaktır. Pazarlığı 22/12/932 perşembe günü saat 14 te Tophanede Merkez kumandanlığı satınalma komisyonunda yapılacaktır. İsteklilerin sartname ve örneğini görmek icin sabah saat 9 dan ona kadar her gün ve pazarlığa girişeceklerin belli vaktinde komisyonda hazır bulunmaları. (560) (6612)

* * *

Tophane Askerî fırını ihtiyacı için beş top Amerikan bezi pazarlıkla alınacaktır. Pazarlığı 21/12/932 carsamba günü saat 14,30 da Tophanede Merkez K. satınalma komisyonunda icra kılınacaktır. İsteklilerin sartnameleri görmek için sabah saat 9 dan ona kadar her gün ve pazarlığa girişeceklerin vaktinde komisyonda hazır bulunmaları. (357) (6609)

* * *

2500 kilo İspanak
1500 " Lâhana
2000 " Pırasa

Harbiye ve merbutu mektepler ihtiyacı için yukarda yazılı üç kalem sebze pazarlıkla satın alınacaktır. Pazarlığı 19/12/932 pazartesi günü saat 11 de icra kılınacaktır. Taliplerin izahat almak için her gün sabah saat 9 dan ona kadar komisyona müracaatları ve iştirak için de muayyen vaktinde komisyonda hazır bulunmaları. (355) (6607)

* * *

Ordu sıhhiyesi ihtiyacı için 65 kalem disci malzemesi fiati pahalı görüldüğünden açık münakasa suretile satın alınacaktır. 18/12/932 pazar günü saat 14,30 da Tophanede Merkez K. satınalma komisyonunda icra kılınacaktır. Taliplerin şartname ve nümunesini görmek icin sabah saat 9 dan ona kadar her gün ve açık münakasasına istirak icin de muayyen vaktinde komisyonda hazır bulunmaları. (353) (6687)

* * *

Merkez Kumandanlığına merbut müessesat ihtiyacı için 5000 kilo lâbana ve 5000 kilo pırasa pazarlıkla satın alınacaktır. Pazarlığı 19/12/932 pazar günü saat 10 da Tophanede Merkez kumandanlığı satınalma komisyonunda icra kılınacaktır. Taliplerin izahat almak için sabah saat 9 dan ona kadar her gün ve pazarlığa iştirak için de muayyen vaktinde komisyonda hazır bulunmaları. (351) (6585)

* * *

Gedikli küçük zabit mektebi ihtiyacı için 27 ton lâvamarin ve 400 kilo odun pazarlıkla satın alınacaktır. Pazarlığı 17-12-932 cumartesi günü saat 11 de Tophanede Merkez Kumandanlığı satınalma komisyonunda icra kılınacaktır. Taliplerin izahat almak için her gün ve sabah saat 9 dan ona kadar komisyona müracaatları. (352) (6586) 1846

Fransızça, İngilizce, Almanca, İspanyolca, İtalyanca, v. s....

B E R L İ T Z

YENİ KURSLAR AÇILIYOR

Sınıf ve hususî dersler. Memurin, muallim ve zabitana mahsus tarife kayit açılmıştır.

Meccanî bir tecrübe dersi alınız.

Ankara: Haci Bayram caddesi İstanbul: 373, İstiklâl caddesi

Deniz Levazım Satınalma Komisyonundan:

1000 Ton Lavemarin kömürü: Kapalı zarfla 24 Birinci Kânun 932 Cumartesi günü saat 14 te.

67 Kalem eczayı tıbbiye: Açık münakasa 24 Birinci Kânun 932 Cumartesi günü saat 15,5 ta.

İzmir Müstahkem Mevki Deniz K. ihtiyacı için yukarda miktarı yazılı kömür ve eczayı tıbbiyenin hizalarındaki gün ve saatlerde münakasaları yapılacağından şartnamelerini görmek isteyenlerin her gün ve vermeğe talip olanların münakasa gün ve saatlerinde Kasımpaşada Dz. Lv. satınalma komisyonuna müracaatları. (6294) 1342

İstanbul Gümrük Muhafaza Başmüdürlüğünden:

Dört Muhafaza mevkiinin tamiri ilânıdır.

1 — Kabataş, Arnavutköy, Yeniköy hamam yeri mahalle mahalle muhafaza mevkilerinin tamiri. Açık kırdırmaya konulmuştur.

2 — Kırdırma şartları kâğıdının tastikli suretleri İstanbul Gümrük Muhafaza Başmüdürlüğünden alınacaktır.

3 — Kırdırma İstanbul Gümrük Muhafaza Başmüdürlüğünde kurulacak alım satım komisyonu tarafından yapılacaktır.

4 — Kırdırma 5/1/933 tarihine raslıyan Perşembe günü saat 14 dedir.

5 — Her istekli, biçilmiş bedelin % 7,5 ğu olan 54 lira 40 kuruşluk muvakkat güvenme "teminat" larile belli saatten evvel komisyona gelmeleri. (6597)

Sarıyer Malmüdürlüğünden:

Orman mektebinden müdevver hurda Mersedi otomobili müzayedeye konulmuş olduğundan taliplerin 8 kânunusani 933 Pazar günü saat on dörtte satış komisyonuna müracaatları. (6594)

İnhisarlar Umum Müdürlüğünden:

İdaremiz için takastan istisnaen şartname ve nümuneleri veçhile (200) adet yaldız ve (300) adet kâğıt yaldız bobin satın alınacaktır. Taliplerin pazarlığa iştirak etmek üzere (% 7,5) teminatlarını hâmilen (19/12/932) Pazartesi günü saat (15) te Galatada Mübayaa Komisyonuna müracaatları. (6488)

Naim Vapur İdaresi
İzmir sür'at postası
(20 Saat)
Lüks
ADNAN
vapuru
Her hafta **Perşembe**
günleri Galata rıhtımından saat tam 17 de hareketle doğru
İ Z M İ R ' e
ve pazar günleri İzmir'den saat 14 1/2 da hareketle İstanbul'a av det eder. Tafsilât için Galata, Gümrük karşısında Site Fransez han No.12 yazıhanesine müracaat
Tel: 4. 1041
1784

İstanbul Ticaret Müdürlüğünden: İstanbul Arabacılar cemiyetinin

İdare heyeti intihabına 17-12-932 cumartesi ve 18 - 12 - 932 pazar günleri saat sekizde başlanacak ve on altıda nihayet verilecektir. Cumartesi günü İstanbul ve Beyoğlu cihetlerinde pazar günü Beyoğlu'ndan bakiye kalan kısımla Üsküdar ve Kadıköy cihetlerinde ve akşam üzeri cemiyet merkezinde rey kabul olunacaktır. Alâkadarların o günlerde araba durak yerlerinde ve cemiyet merkezinde reylerini vermek üzere hazır bulunmaları ilân olunur.

İstanbul 6 ncı icrasından: Bir borçtan dolayı mahcuz ve paraya çevrilmesi mukarrer yedi çifte İsmail usta sarıyar ya namında bir kayık açık artırma suretile 21 Kânunuevvel 932 tarihine müsadif çarşamba günü saat 10 dan 12 ye kadar Anadolu hisarında Kalafat yerinde ilk mektep ittisalindeki mahalde satılacağından talip olanların yevmi mezkûrde mahallinde hazır bulunacak memuruna müracaatları ilân olunur.

5 inci icra memurluğundan: Bir borçtan dolayı bir kadayif ocağı ayna ve camekân açık artırma ile satılacağından artırma Kasımpaşa dört kuyu Cad. 15 No. da 21-12-932 T. 9 da icra olunacaktır. İştirak edeceklerin gösterilen saatte mezkûr mahalde bulunmaları ilân olunur.

İstanbul ve Trakya Şeker Fabrikaları

TÜRK ANONİM ŞİRKETİNDEN:

Alpullu şeker fabrikasının İstanbul depolarından kristal toz, sandıkta ve çuvalda küp şekerleri atideki fiatlerle her isteyene bin kilodan eksik olmamak üzere satılır.

Kristal toz, kilosu 36,75 kuruş
Çuvalda küp, kilosu 38 1/2 kuruş
Sandıkta küp, kilosu 39 1/2 kuruş

Taşradan vuku bulacak siparişler yüzde yirmisi peşin ve mütebakisi hamule senedi mukabilinde ödenmek üzere derhal gönderilir. Depodan itibaren bilcümle masarif ve mesuliyet müşteriye aittir. Müşteri isterse sigorta ettirilir.

Adres: İstanbul, Bahçekapı 4 üncü Vakıf Han, 4 üncü kat, Telgraf adresi: İstanbul Şeker - Telefon: 24470-79

1339

Pardesüler
Kumaşlar
Paltolar

Rekabetsiz fiatlar
Hakikî fırsatlar

MARİNOS

Ticarethanelerinde
Galata, Tünel sokağı No. 2
Beyoğ'u, İstiklâl caddesi No. 160

Bahçekapı'da

ERTUĞRUL

Mağazasında kazara vaki olan yangında
İSLANMIŞ OLAN MALLARIN yok pahasma

Kat'î Satışı

on beş günde ikmali icapeden bu son fırsattan istifade etmelerini muhterem müşterilerimize tavsiye ederiz.

Tefrişat Levazımatının Sarayı
Beyoğlu'nda Tokatlıyan Pastahanesi karşısında

L U V R

BÜYÜK TEFRİŞAT MAĞAZALARIDIR.
Bütün müşteriler, bu mağazayı ziyaret ettiklerinde büyük bir memnuniyet hissederler. Çünkü, Tefrişat hususundaki bütün levazımatın en müntahap çeşitlerini her yerden ucuz fiatlarla tedarik edebiliyorlar.

Senebaşı münasebetile

Kasa, yevmiye, defteri kebir, yerli ticarî zarflar, yazıhane levazımatınızı Marpuçcularda 31 numarada
HACI MUHTAR KEHNEMUİ'den alınız.
DAKTİLO MAKİNELERİ 12 LİRAYA SATILMAKTADIR.

Türk Tayyare Cemiyeti Mubayaat Komisyonundan:

933 senesi keşide listeleri şartnamesi veçhile tabettirileceğinden talip olacakların 17-12-932 cumartesi günü saat 15 te Piyangodaki komisyona müracaatları. (6575)
1841

Tayyare Yılbaşı Piyangosu

Büyük Mükâfat 1,000,000 Liradır
Büyük ikramiye 500,000 Liradır
Keşide Yılbaşı gecesi yapılacaktır.
Taliinizi deneyiniz..
1551 **Acele ediniz..**

BAKTERİYOLOG
Dr. İHSAN SAMİ
Bakteriyoloji Lâboratuvarı
Umum kan tahlilâtı, Frengi noktai nazarından (Wasserman ve Kahn teamülleri) kan küreyvatı sayılması, tifo ve ısıtma hastalıkları teşhisi idrar, balgam, carahat, kazurat ve su tahlilâtı, Ultra mikroskopi hususî aşılar istihzarı. Kanda üre şeker, klorür, kallesterin mikdarlarının tayini. Divanyolunda Sultan Mahmut türbesi No. 189, Telefon: 20981.
1465

Dr. A. KUTİEL

Karaköy Börekçi fırını sırasında 34.
1340

Yerli Mallar Pazarında
Büyük Ucuzluk

İstanbul'da
Bahçekapı'da
Beyoğlu'nda
İstiklâl Caddesinde

Taşıması daha kolay
ve temizdir
İhtiyaç halinde yeni paketlerden
isteyiniz!
Bu yeni ambalâj sizi kıymetı olmayan başka mamulât almaktan korur.

ASPİRİN (BAYER)

20 ve 2 tabletlik ambalâjlar içinde her yerde bulunur

Maliye Müfettiş Muavinliği imtihanı

Maliye Vekâleti Teftiş heyetinden:

Maliye Müfettiş muavinliği için 1 Mart 933 tarihinde imtihan icra edilecek ve muvaffak olanlar arasından on talip, Müfettiş muavini olarak alınacaktır. İmtihana girmek isteyenlerin Memurin kanununun dördüncü maddesinde sayılan evsafı haiz olduktan maada, Kânunusani 933 de yirmi altıdan aşağı ve otuz dan yukarı yaşta bulunmamaları ve bir mektebi âliden mezun olmaları şarttır. İmtihana talip olanlar 1 Şubat 933 tarihine kadar Ankarada Maliye vekâleti Teftiş Heyeti reisliğine istida ile müracaat edeceklerdir. İstidaya şu vesikaların raptı lâzımdır:

1 — Nüfus tezkeresi ve ikametgâh adresi, 2 — Kendi el yazılarile tercümeihal hülâsası ve evvelce başka memuriyetlerde bulunmuşlarsa müddet ve sureti hizmetlerine dair resmî vesika, 3 — Askerliklerini yaptıklarma veya tecil edildiklerine dair askerlik şubelerinden verilmiş vesika, 4 — Mektep şahadetnamesi veya mezuniyeti mutazammın tasdikname, "bütün bu evrakın Noterlikten musaddak suretleri verilebilir" 5 — Hastalıkları bulunmadığına ve yolculuk zahmetlerine mütehammil olduklarına dair hükûmet tababetinden verilmiş rapor. Vekâletçe imtihana kabulü tensip edilen talipler tahrirî ve şifahî olmak üzere iki imtihana tâbi tutulacaklardır. Tahrirî imtihan Ankarada ve İstanbulda ve bunda muvaffak olanların şifahî imtihanı da Ankarada yapılacaktır. İmtihanlar İstanbul ve Ankarada Maliye Teftiş Heyeti dairelerinde icra olunacaktır.

İmtihan Programı:

1 — Maliye A" Bütçe "ihzarı, tasdikı, tatbikı ve kontrolü", muhasebei umumiye kanunu ahkâmı B" Vergi nazariyeleri, teklif usulleri, vasıtasız ve vasıtalı vergiler, "Sedüler vergiler, veraset vergileri, istihlâk üzerinden alman vergiler, gümrük, İnhisarlar" harçlar, vasıtalı ve vasıtasız vergilerimiz, tarh ve tahsil usulleri, C" Maliyemizin varidat ve muhasebe teşkilâtı, D" İstikraz nazariyeleri, tahvil, Amortisman, Türkiye düyunu umumiyesi, 2 — İktısat: "istihsal, tedavül, inkısam ve istihlâk bahisleri" 3 — Malî ve ticarî hesap: Faizi basit, faizi mürekkep, iskonto, faizli hesabı cariler, 4 — Hendese: Satıh ve hacim mesahaları, 5 — Ticaret usulü defterisi "esaslı ve pratik malûmat" 6 — Hukuku idare, ceza mahkemeleri usulü kanununun tahkikat usullerine müteallik hükümler, memurin muhakematı kanunu, kanunu medenî ile borçlar kanununun ve ticaret kanunlarının ahkâmı esasiyesi, 7 — Türkiyenin tabiî, iktısadî coğrafyası ve malî tarihi hakkında malûmat, 8 — Fransızca "imlâ ve tercüme"

İmtihan neticesinde Müfettiş muavinliğine alınanlar üç sene nihayetinde ehliyet imtihanı geçirerek Maliye müfettişliğine tayin ve bir sene staj görmek üzere Fransaya izam olunurlar. Müfettiş muavinliği imtihanma iki defa girip te kazanamamış olanlar, üçüncü defa imtihana kabul edilmezler. (6065)
1276

TASFİYE HALİNDE
KALİNİKOS ve Şsı.
UMUMİ EMTEALARIN FEVKALÂDE SATIŞI
(LİKİDASYON)
Mefruşat ve muhtelif mobilyalar, karyolalar, kadifeler, halılar
İPEKLİ BEYAZ KETEN MALLAR
Paspas, istor, divar kâğıdı vesaire.
Aslî fiatlar üzerine % 10 ilâ % 50 tenzilât
Galata : Tünel caddesi 36/4.
1304

Yeni model Allegro
Bir veya iki yüzlü bıçakları evvela taşa sürtmek ve badehu kayış üzerinden geçirmek suretiyle biler. Eyi tıraş olabilmek için herkese lazımdır. Mühim tekemmülat.
Heryerde satılır.
Umumi acentaları:
Burkhard Gantenbein ve Şsı.
Galata-Stambul
1314

Memur aranıyor
Bir müessese için usulü defteriye bihakkın vakıf ve yazı işlerinde de muktedir genç ve faal bir memura lüzum vardır.
Beyazıt, Çarşıkapı No. 99, Lisan Dersanesine saat 17 den 18 e kadar müracaat.
1819

Balo Elbisenize Takacağınız Nefis Çiçekleri İpekiş Yaptı!

İPEKİŞ

Çamaşır dairesinin nefis mamulâtı en makbule geçecek
Senebaşı
Hediyeleridir

Kravatlar - Fevkalâde işlemeli mendiller
Yastıklar - Eşarplar - İç çamaşırları - Pijama ve gömlekler - Ropluk kumaşlar vesaire...

Kumbara, bütün bir istikbal'dir!

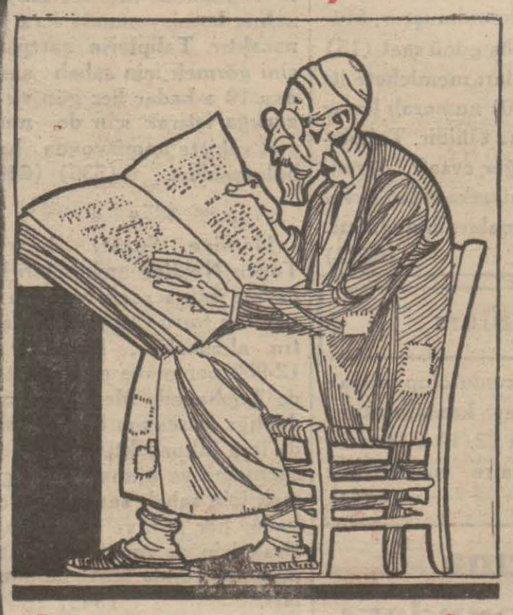

İktısat ve tasarruf yalnız nazariyat ile değil...

... Bir kumbara alarak para biriktirmekle öğrenilir...

Türkiye İş Bankası
1834

ANADOLU
Türk Sigorta Şirketi

4 Üncü Vakıf Han İstanbul

Ihtiyat ve Sermayesi: (1.000.000) Türk Lirasıdır.

Nama muharrer hisse senetlerinin (% 60) ı Türkler elindedir.
Türkiye İş Bankası tarafından teşkil olunmuştur. İdare meclisi ve müdürler heyeti ve memurları kâmilen Türklerden mürekkep yegâne Türk Sigorta Şirketidir. Türkiyenin her tarafında (200) ü geçen acentalarının hepsi Türktür. Türkiyenin en mühim müesseselerinin ve bankalarının sigortalarını icra etmektedir.

Yangın, Hayat, Nakliye, Kaza, Otomobil
sigortalarını en iyi şeraitle yapar. Hasar vukuunda zararları sür'at ve kolaylıkla öder.

Telgraf: İMTİYAZ - Telefon: İst. 20531
1337

MİLLİYET MATBAASI